

BUDAPESTI CZÉGEK.

TALÁLmányok

szabadalmazását csak külső mind. államban
Réthy János
nemzetközi mérnöki és szabadalmi irodája,
Budapest, Erzsébet-körút 2. sz. (népszínház
mellett). Legrégibb szabad. iroda. — Telefon.

Gummiárúk,

betegápolási cikkek *séreltök* (óvszeret F. Berguerand
párisi gyárostól), legelőnyösebben beszerezhetőek
Polgár Sándor egyetemi kötszerésznel,
Budapest, Erzsébet-körút 50.

27 éven át
v. állami kórházi
igazgató orvos

gyógyít gyorsan, discretül és biztos sikerrel minden férfi és női bajt.
Czim: Kardos

specialista,
Kerepesi-ut 6. (kerepesi-bazár) I. em. ajtó 2.—
Rendel: d. e. 7-8, 11-2,
d. n. 6-7-ig. Levélben is.

A Magyar Asphalt

részvény-társaság
Budapest, Andrássy-út 30
elvállalja jótállás mellett legelőcsöbbsen
asphalt-burkolatok fektetését és
nedves lakások,
pinczék, stb. gyökeros szárazzáttételét.
Telefon.

Levélbélyeg-kereskedés
PRÜCKLE J. C.
Budapesten, IV., Régi posta-u. 5.
Alapított 1876.
Veszek! Eladok! Cserélek!

Gerson Anna asszony
BUDAPEST,
Andrássy-út 21.
(félelelet)

ŐS BUDAVÁRA

(a kiállításal kapcsolatban)

május 1-én megnyit.
Bérlétegyek az évadra 12 frt, hivatalnokok és tisztiek r. 8 frt.
Kaphatók: Ős Budaváran (állatkert). Előjelezhetőek:
Milleniumi utazási és ellátási vállalatnál (Gizella-tér 4.).

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legújabb Ágoston
SAVANYU-KÚT

Több mint
50 év óta sikerrel használtatik!
Szeplőket és májfoltokat, valamint
bőrtisztítatlanságokat
biztosan eltávolítja az
Eszéki Spitzer Kenőcs
és az
eszéki Salvator szappan
Valódi minőségben csak a
DIENES J. C.-féle
gyógyszertárban.
Eszéken, felsőváros.
1 tégely Spitzer kenőcs 35 kr.
1 üveg mosdóvíz 40 kr.
1 darab Salvator szappan 50 kr.
1 tégely kézpaszta 60 kr.
1 doboz Lyoni rizspor 3 színben 50 kr. és 1 frt.
Figyelmeztetés. Csak akkor valódi, ha fenti
törvényileg beiktatott védjegygyel el van látva
és kéri a t. cz. közönség csakis Diene-féle
eszéki kenőt és szappant kérni és elfogadni.
Főraktár Budapesten:
TÖRÖK JÓZSEF úrnál
Király-utca 12.

BRAZAY KÁLMÁN
SŐSBORSZESZ
Készítménye
BUDAPESTEN
Múzeum körút 23 szám.
Védjegy 19. és 20. sz.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag ki-
tűntetett sősborszesz-készítményem — kelendőségénél fogva — sok
utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy
azokon czimjegyemet módosítom s arra két nyomatban saját ház-
zam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszermind
védjegyként a budapesti iparkamaránál.
SŐSBORSZESZ
általánosan ismert kitűnő házaszer; különösen a bedörzsölés-kenő-
gyűrő-gyógymódnál (massage) igen jó hatású. Ajánlható egyszer-
mind fogtisztító szerül is, a mennyiben a fogak fényét elősegíti,
a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalan izt nyer a szesz elpa-
rolgása után, ugyszintén fejmosásra és a hajnyak erősítésére, a
fejkorpa képződés megakadályozására és annak megszüntetésére.
Egy nagy üveg ára 90 kr., egy kisebb üveg ára 45 kr.
BRÁZAY KÁLMÁN
Budapesten, IV. ker., Múzeum-körút 23. szám.

Franklin-Társulat nyomdája, (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.)

Plasticon, Andrássy-ut 69.
Igen tisztelt asszonyom!
Mélyen tisztelt uram!
Kötelességünket teljesítjük, ha tisztelettel ér-
tesítjük, hogy a régi műcsarnok palotájában,
Andrássy-ut 69. szám, a hol a „**PLAS-
TICON**“ vállalat mutatja be az ő művészies
látványosságait, megnyitották a

KALIFA tündéerkertjét.

Az ezeregy éj csodás regéi írják le a költői mű-
vészetnek ezt az alkotását. A szemnek káprázatos
látványossága ez a kert. Pazarul ékesítve keleti
növényekkel, illatos virágokkal.

A Kalifa tündéerkertjét és a „PLASTICON“-t nézze meg mindenki!

Budapest, 1896. évi május hó.
„**PLASTICON**“, a műcsarnok
régii palotája, Andrássy-ut 69.

Eppen Amerikából megérkezett!
5000 Photore
(Mellényzseb-fényképező)
nagyserden sikerült találmány, magától Edison-
tól megdicsérve. Felvétele mindig készen. Pil-
lana-fényképező.
Egy teljesen felszerelt Photoret ára
Film-mel 36 felvételre 4 frt.
Használatban az amerikai, francia és angol rend-
őrségekél.
A Photoret főraktára:
Bécs I., Prediger-gasse 3. szám,

Korunk fő nyavalyája az idegesség
és vértelenség, melyből számtalan más kór származik.
Ez ellen pedig legbiztosabban hat a
VASAS CHINABOR
1 üveg 1.90 kr., 3 üveg franco küldés 6 frt.
Esen bor a saját magam által termelt mensesi Sherryvel van
készítve és minden hasonló készítmények között a legtöbb
chinaját és vasat tartalmazza.
Rozsnyay Mátyás gyógyszer. művegy. Aradon.
Kapható Budapesten: **Török József** gyógyszerész úrnál és
minden magyarországi gyógyszerháznál.

MARGIT-ORÉME
hírves, az elegáns hölgyek által
használt araszörme (nem zsíros ko-
nós) rövid idő alatt ifjítja és szépíti
az arcot, eltávolítja az arcról minden-
nemű bőrtisztatlanságot.
Egyedüli szer szeplő, májfoltok,
pattanások, bőrtáncok (mitesser) ellen.
Bámulatos hatása abban rejlik, hogy
a bőrre kenve az által rögtön felvé-
tetik és ez okozza azon csodás álla-
nkulást, hogy szeplővel vagy májfolt-
okkal teljesen fedett arcz 3-4 nap alatt alabástrom
fehérré lesz.
Mivel nem zsíros — nappal is alkalmazható, — a krém-
vel bekenett bőrön a hölgyor remekül tapad. Ára 50 kr. 1 frt.
Margit-szappan ára 35 kr. — Margit-hölgypor,
fehér, rósa és crème színben ára 60 kr. — Mar-
git-fogpép 50 kr.
FÖLDES KELEMEN gyógyszerháza,
Aradon, Deák Ferenc-utca 11. sz.
Főraktár **BUDAPESTEN, Török József,** Király-utca.

Csorba fürdő.
Klimatikus gyógyhely, Liptómege.
1357 méternyire a Magas Tátrában.
A „Táttra gyógygy.“ hazánk 1000 éves fenállását ma-
radandó emlékekkel ünnepli; fogazkerékü vasutja június
hóban nyílik meg.
Csorba fürdő a lélegző-, emésztő- és választó szervek
bántalmait, vérceringési zavarok, mindennemű ideg-
bántalmaknál, szervi vagy öröklött betegségek gyógyításá-
nál felülmulthatatlan.
Megnyitás május 15-én.
A főtátrában (július—augusztus) penzió naponta
3 frt 50 krtól 5 frt 50 krig. Az árak az elő- és utóidény-
ben 30 százalékkal olcsóbbak. Állandó fürdőorvos, házi
gyógyász, posta- és táviraivatal. Meleg kád-, fenyő-,
zuhany- és hideg-fürdők. Pompás séták a fenyvesekben.
Turisztikai központ vezető állomás. Részletes felvilágosi-
tással és értesítőkkel szolgálnak.
KLIMO TESTVÉREK
Csorba fürdő, fürdőbérlet és a
fürdőigazgatóság.

WEINWURM ANTAL
fényképező első magyarországi
chemigraphiai műintezete
Budapest, IV., Karoly-utca 3.
készít mindennemű
cinkkedzésű díczet,
autotypia, phototypia,
chemigraphia és chro-
motypia után. Alap-
rajzok, térképek, há-
lónatok fotolitografiai
úton a
legújabb
nyosab-
ban sok-
szorosított-
tanak.
Külön
berendezés
há onkivül
való fényké-
felvételekre

25. SZÁM. 1896. BUDAPEST, JUNIUS 21. 43. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt tétele — 6. Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt tétele — 4. Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5. — tétele — 2.50 Külföldi előfizetésekre a postalgó meghatározott vitellj is eszanolandó

A MI DÍSZMENETÜNKRŐL.

EZREDÉVI ünnepléseinknek egyik leggyönyörűbb részlete volt a június 8-dikán tartott országos díszmenet, mely nemesak ritka fényességével, hanem igazi nemzeti jellegével is nagyon megragadta a közfigyelmet. Ilyen ünnepléses alkalmakkor a nagy és nálunk mindig «művelt»-ekül emlegetett nyugati népek a lovagkor jelmezeit és fegyverzetét öltik fel, melyek egyik népnél olyanok, mint a másiknál, meg a régi czéhek hagyományos ruháit és jelvényeit szedik elő; mi egyszerűen fölveszük szokott ünnepi díszmagyar öltözetünket, vagy régi vitézeink pánczélos felszerelését, és rögtön készen van az a tisztán magyar pompa, a melyet sem kelet, sem nyugat nem tud utánunk csinálni.
A mostani ünnepnapra nyolczvankilenc törvényhatóság öltöztette díszbe és küldte föl a fővárosba ezer főre menő daliát, kikhez itt még a világi és egyházi méltóságoknak, meg a katonaságnak tizennégy kisebb-nagyobb csoportja csatlakozott, hogy diadalmenetben meghordozák a nézők százezere előtt a magyar alkotmányosság legfőbb jelvényét, az ősi királyi koronát s aztán e drága ereklye kíséretében hódalatra vonuljanak a legalkotmányosabb koronás király elé.
A páratlan pompájú díszmenet igen szépen volt tervezve s a legpéldásabb pontossággal és renddel végrehajtva. Tökéletesen megérdemelte azt az örvendő érdeklődést és általános lelkesedést, melyet az egész haza érzett és tanúsított iránta.

A DÍSZMENET ELINDULÁSA A VÉRMEZŐRŐL: A MENETET VEZETŐ BELÜGYMINISZTER AZ OSTROM-UTÓZA ELEJÉN.

A menet fényes sikerének az ég is különösen kedvezett. A leggyönyörűbb reggellel viradt föl a kitzított nap, június 8-dika. A teljes pompában fölkelő nap hevét jótékonyan enyhítették az ide-oda szállongó apró, vékony felhők, melyek könnyeden úszkálva siklottak el koronként a nap tányéra előtt, a nélkül, hogy esővel fenyegettek volna.
A menet gyülekező és rendezkedő s egyszersmind induló helyéül a Vérmező volt kitzítve, a budai résznek az a tágas lapálya, mely a Várhegy nyugati töve alatt terül el s régbii idő óta katonai gyakorló-térül szolgál.
A rend őrei már kora reggel körülvették a Vérmezőt s a járőrelőket a tér oldalai mentén haladó utakra terelték. Ot őra után kezdtek érkezni felügyelőikkel a menetben használandó lovak, majd pedig lassanként a lovagok is, kikét egész kocsisor szállított a helyszínére.

A DÍSZMENET ELVONULÁSA A VÁRBAN A DÍSZTÉREN.

Divald fényképe.

A DÍSZMENETET NÉZŐ KÉPVISELŐK AZ ÚJ ORSZÁGHÁZ LÉPCSŐZETÉN.

Hat óra tájban már egész kis tábor lepté el a gyepes mezőt, melyet a diszbe öltözött banderisták sok színű öltözetei s a lovak pompás, részben nagy fényű és értékű szerszámai valami csodálatos eleven virágos kertté varázsoltak. S az élő virágok előbb csak össze-vissza gomolyogtak, majd azonban 8 óra után már külön-külön jellemű csoportokká sorakoztak, gyönyörűen egyesítve az összetartozó elemeket, melyeknek feje fölött itt-ott tisztos, nem ritkán hajdani zivataroktól rongált, vagy pedig egészen új pompás zászlók lengették, míg rajtuk és közöttük drága ékségek és villogó fegyverek érczei és drágakövei csillogtak.

A mesés szépségű sokadalom némely pontjain egy-egy oda nem tartozó, de nem fölösleges mentő-kocsi, vagy pedig egy-egy frissítővel megrakott kalmár-szekér tűnt föl, ajánlvá szolgálataikat a készülőknek. Ilyes képe lehetett valaha a rákosi országgyűléseknek, mikor a fő-és kis nemesek tömegesen összesereglettek, hogy az ország dolgait intézzék.

Mikor 9 óra közeledett, a rendezők ide-oda nyargaltak könnyű lovaikon, hogy mindenkit megszabott helyére állítsanak s az indulásra a jelt megadhassák.

Végre megindult a tündéri káprázatos menet. Elöl egy csapat lovas rendőr haladt, mutatva az utat, mely a Vérmező oldalától kiindul s a Várba két kanyarodással fölvezető pompás új makadam-úton haladt. A rendőrök után hat XVII. századbéli öltözetű kürtös lovagolt egy sorban olyan induló dallamot fújva ezüst fényű hosszú kürtjeiken, a melynekhez hasonló Tinódy-nak egyik-másik énekéből ismerünk, s a melynek olyan hatása volt a fülre, mintha a régi idők zamatos, de ódon beszédét hallottuk volna. Ez az erőből és lágyaságból elegyült kürtzene valóságos alkalmi hangulatot keltett a lelkekben. Rivalgva éljenezte is a roppant közönség, mely a Vérmező széléit, az útvonal két oldalát és a várfalak hosszú párkányzatát megszámlálhatatlan sokaságban lepté el.

De még lelkesebben harsant föl az éljenezés csoportról-csoportra, a mint a menet vezére, Perczel Dezső belügyminiszter pompás díszöltözetében, daliás tartással, jobbában drága buzogányt tartva, gyönyörűen szerszámozott s két apródtól vezetett remek lován odább-odább léptetett. Hanem az első kép fényét csakhamar

követte a második, harmadik és ki tudja, hányadik újabb kép ragyogása. A nézők figyelme mindinkább megoszlott. Egyik ámulatot a másik követte. A csodálat, az öröm, az elragadtatás ki-kitörő üdvözlései, életései fogadták az egymást túlragyogó jeleneteket, melyeket csak úgy lehet legméltóbban jellemezni, hogy mind szépek, szebbek és legszebbek voltak.

S ez így tartott tovább egy óránál. Mikor aztán az utolsó csapat, Fiume bandériuma is elhaladt és fölért a várba: az óriási közönség, mintha vezényelték volna, sebes áradatként a Bécsi-kapu felé zúdult a vár falai alatt, hogy ott ismét gyönyörködtesse szemét, szívét a hasonlíthatatlan látvány újra nézésével. S a legtöbben oly szerencsések voltak, hogy vágyukat kielégíthették, sőt abban az örömben részesülhettek, hogy ott már a koronát vivő fényes díszhintóval és más díszfogatokkal megszapordva láthatták a díszmenetet, mely a Margithidon át az új országházhoz vonult, hogy ott a koronát a törvényhozás két házában együttes ülésére ünnepiesen bevigye. E rövid, de örökre emlékezetes országos díszülés végeztével újra megharsantak a kürtök, a menet ismét megindult az Alkotmány-utczán ki a Váci-körútra, s onnan a Fürdő-utczán végig a Ferenc-József-terre, s aztán a Lánchidon és Albrecht-úton a várba fölhaladva, a királyi palota elé.

Az ablakokat, a rögtönzött néző páholyokat s az út két oldalát itt is mindenütt tömör sokaság lepté el, míg a házak lobogó- és kárpitdiszben pompáztak.

A hullám futásaként egyre tovább-tovább terjedő örömrivalgás csak a királyi palotánál csön-desedett le, hol e nagy ünnepnek a király előtt bemutatott megható hódolás volt a befejezője.

FÖL, FÖL A HEGYRE!

Föl, föl a hegyre! itt van már a fecském,
Fészket rak újra a borház-ereszkén;
Vén almáfám is új levélbe hajt,
Piros virágok rojta csigve rajt.

Föl, föl a hegyre! ezt a pusztát tájt,
Melynek kövéből az arany bor áradt,
Nem nézhetem tovább hálátlanul,
Könyvem reá ugy is hiába hull.

Föl, föl a hegyre! hadd döngjön a szikla,
A vasrudaktól pattogjon a szikra —
S az anyaföldnek, hol majd megpihen,
Tüzevel addig teljék meg szívem.

Föl, föl a hegyre! bércze felvirulva,
Vidám danától zengjen egykor újra;
Koszorút öltsön ez a drága föld,
Melynek bora dalomba lángot önt!

Föl, föl a hegyre! van még egy reményem,
Bár új borát szállomnak meg ne érjem, —
De dalaimhoz hagyok áradást,
Igyvél a hon rám ingyen áldomást!

Fejes István.

OTTHON.*

Szüli ház, kicsiny lakásom:
Sok év után öledbe vágyom.
S hogy nem sokára újra látlak,
Szemem anyhitő könybe lábát.

Elvégre itt vagyok, szobámban,
Felém mosolyg a gyermek-ágyam
S a régi lámpa, bár homályos,
Ugy vonz, oly csábosan magához.

Kis ágy, hol édesen pihentem,
Midőn nyugodt volt még a lelkem;
Hogyan fogok aludni mostan
Öröm- s reménybe' megfogyottan?

* A Kisfaludy-társaság egyik közelebbi ülésén fölolvasta Szász Károly.

Hogy elhagyám szülői házom,
Az élet messze vitt magával
S szívemnek álma, szép reménye
Mind szerte-szállott, . . . vége . . . vége.

Éjjelt ütött: fekszem az ágyon,
De nem borúl szememre álom.
A múlt mint nyugtalan kísértet
Születlenül előmbe téved.

Eszembe jut szerelmem álma,
S a szív megannyi balgasága.
Igaz, hogy a vágó többé nem éget,
De nélküle mit ér az élet?

Már kél a nap, elmúlt az éjjel
Gondolkozom, úgy félig ébren.
Vajon van-e hely a világon,
Hol a nyugalmat feltalálom.

Justh Béla.

A HÁZASSÁG A XVI. ÉS XVII. SZÁZADBAN.

Báró Radvánszky Béla «Magyar családélet és háztartás a XVI. és XVII. században» című közelebbi megjelent kiváló munkájában igen sok érdekes dolgot elbeszél az említett századok magyar családi életéből, melyek egészen új világot derítenek ezen eddig meglehetősen homályban állott kérdésre. A rendkívül érdekes könyvet lapunk más helyén ismertetjük, itt pedig egy részletet mutatunk be belőle, nevezetesen azt, a mely a házasságokról szól.

Erről egyebek közt a következőket mondja a nagyérdemű szerző:

A mátkaságot nem igen előzte meg a hosszas vagy rövidebb ideig tartó udvarlás, egyszeri látást is elegendőnek tartottak arra, hogy egész életükre határozzanak.

A házasulandó felek nem is magok határoztak, mégis többnyire boldogok voltak. Rendesen a szülők szemelték ki a leányokat, kit fiaiknak szántak. Nem ritka eset volt, hogy a fiak és leányok sorsa felett már kicsi gyermekkorban határoztak. Így a többek között Csáky Anna apácának egy rokona, leányát nyolcz éves korában eladta egy horvátországi gróf és generális tizennyolcz éves fiához. A fiú, úgy látszik ezen házasság kedvéért, azután Lósy Imre érsek udvarában tartózkodott a magyar nyelv megtanulása végett. Láthatjuk ezen példából, hogy ha idegennek adtak egy leányt, attól megkívánták, hogy legalább tanulja meg a nemzet nyelvét. Különben nem igen tartották kívánatosnak a házassági összeköttetést külföldi családokkal. Bakics Anna — Révay Mihályné — írja (1586), hogy leányát «lonát két morvai szerencse keresi, egyik a Morvai marsal, másik egy ifjú, huszonhat esztendőbeli — egy vára vagyon, nemes rend, de régi nemzet — de mi magyart kívánánk. Ismét szerzik az fiamnak az morvai marsal hűgát, tizennyolcz esztendősek mondják — sok jószág is nézne reá — de mi ez helyett is magyart szeretnénk.»

Ha a szülők egyszer határoztak, a fiú engedelmességekkel tartozott atyjának. Csáky Erzenet börtönbe záratta atyjá, mert nem akarta elvenni a neki szánt Homonnai kisasszonyt. A leányos háznál nagy sértésnek vették, ha egy nem rokon ifjú csak úgy látogatába ment, mert azt hihették, hogy a szülők háta megett akar a leányt udvarolni. A szokás az vala, hogy ha valamely ifjú legény meg akart házasodni, előbb a leányt apját-anyját megjártatták alattomban, van-e kedvük a leányukat adni vagy nincsen. Ha kedvök szerint való volt, napot tettek, hogy mely nap menjen az ifjú legény leányt nézni. De még így is azt követelte az illem, hogy «kisasszony-látás»-ra is egy idősebb rokona vagy főember társaságában menjen a házasulandó.

A rendelt napra, lehető nagy pompát kifejtve, kelt útra a fiatal ember. Lovát és saját magát díszbe öltöztette. Rendszerint vacsorára ment a leányhoz. Ha e «szembelétel» alatt az ifjak egymásnak megtetszettek, következett a megkérés.

Rendesen, ha ki kosarat kapott, csendesen odább állott és máshol kereste szerencséjét. De nem mindenik elme tudott bele nyugodni sor-

sába. Történt 1634-ben, hogy Mikes János beleszeretett a Szent-Léleken lakó néhai Tar-nóczy Sebestyén leányába, Sárába. Néhányszor megkérte a leány kezét édes anyjától, de mivel a leányt nem volt kedve hozzá menni, az anya nem igérte neki. Mikes ezt megszegyelte, egy napon testvéreivel és fegyveres néppel rá-ütöttek a szent-léleki kastélyra, és a leányt elvitte saját szülői kastélyába. Ott a leányt — ki éjjel-nappal csak sirt — kedve ellen való lakodalmat szereztek, erőszakosan akarván öt Mikes János feleségévé tenni. Ebből országos per lett és az 1638-diki erdélyi országgyűlés el is marasztalta az Oláhországba szökött Mikes fiakat.

A megkérés rendes körülmények között a család legtekintélyesebb tagjára lett bízva. Ha a leánykérőknek a leányt oda igérték, akkor a völégény megjelentette, hogy mikor megyen oda kézfogásra. Elérkezvén a kijelölt nap, rokonai kíséretében elment a leányos házhoz. A egybegyűlt nagy társaság előtt cifra öltözében, kardosan megjelenvén, térdet hajtott a völégény és kikérte a leányt. Miután a kézfogás a házasságra való kötelezettség jelképül tekintetett, a szülők, mielőtt kivezették volna a leányt, újra megkérdezték, van-e kedve ahhoz a legényhez való menetre. Az egész kézfogás szertartása annyiból állott, hogy újjaival a legény gyengén megütötte a leány ujjainak végét.

Régi időkben nem karikagyűrűt használtak eljegyzésre. A tábla vagy hegyes gyémánttal, a természetes vagy metszett rubinnal ékesített zomán-czos gyűrű egyaránt divatozott. Ugyanazon gyűrűvel több nemzedék is jegyezte el egymást.

A kézfogástól vagy jegyváltástól kezdve mátkapár-nak tekintették az illetőket. Ekkor a völégénynek szabadságában állott már mátkájának ajándékokkal is kedvekedni. Ezen ajándékok többnyire arany, ezüst művekből állottak. Károlyi György (1561) egy övet, Illyésházy Gáspár (1612) egy ezer forint értékű nyakbavetőt adott mátkájának.

A mátkaság ideje alatt csak «húgom»-nak és «bátyám»-nak nevezték egymást, úgy is irtak levelet egymásnak. A mátkaság gyakran igen hosszú ideig tartott. Rhédey László csak huszonegy hónapi jegybenjárás után kelhetett össze szíve választottjával, pedig midőn eljegyezte is, tizenhat évesnél már idősebb volt a leány. Bethlen Miklósnak, midőn először házasodott, egy évig kellett várakoznia, mert mátkája alig volt még tízennégy éves. Második házassága alkalmával azonban alig egy hétig volt mátkaságban. De nem mindig a kor vagy el nem hárítható akadályok miatt kellett várakozniok, gyakran csak az öregek kényessége okozta a késedelmet.

Midőn Csáky István megkérte 1624 december havában a szép Forgách Éva kezét, mind azt gondolták, hogy farsangon haza viheti a menyekéket. De a mostoha anya annyira rá-tartós volt, hogy hűsvét előtt hallani sem akart a lakodalmról, «ne is gondolják — mondá — hogy olyan hirtelen, postán adom oda a nádor leányát, mert nem ahhoz való, hogy csak jöjjenek és ily gyorsan elvigyék». Divatban volt az előzetes esküvés is, hogy a mátkások tökéletes biztosságban legyenek. Ilyen esetekben a gyűrű-váltás után a völégény újra beküldötte két rokonát és a leányt hitre kikérte. Az apa, anya és a rokonok kivezették a leányt és rendet állottak. Egy szőnyeggel leborított asztal elé a földre is szőnyeget vontak. A pap előállott, háttal az asztal felé és szemben a vendégsereg-gel. A völégény kilépett a szőnyegre, a leányt elővezette valamely nőrokon és a pap ott meg-ekeszté őket. A menyasszonyt ezután megint bevitték. A szőnyeg, melyen a mátkások állottak és esküdtek, a papé volt, azonkívül a dús ajándék, mit a völégénytől és a leány atyjától kapott.

Midőn már minden rendben volt, a völégény napot határozott a lakodalomra. A napot a leány apjának megüzenték és ő elkészült azon napra. Ehhez azonban nagy és több időt igénylő előkészületek kellettek, főként a leányos ház részéről. Először is szétküldözték a meghívókat rokonoknak, jó barátoknak, szomszédoknak, városoknak vármegyéknek és az országnagykö-nak. Ezek családostul és nagy kísérettel jövének mind. A lakodalmas vendégek és szolgálk száma gyakran néha száz főre ment.

Hogy ezek szükségét ne szenvedjenek, elsőb-

ben az élelem beszerzéséről gondoskodtak, kivétlenül a szükséges mennyiséget az uradal-makra. Midőn 1603-ban gróf Thurzó Zsuzsa nászünnepeét tartották, a biesei, ljethavi és úrvai uradalmak jobbágyai 36 ökröt, 118 borjut, 103 öreg bárányt, 58 fiatal bárányt, 119 mal-lacot, 33 özet, 185 nyulat, 526 császármadarat, 381 kappant, 785 tyúkot, 420 ludat, 130 apró madarat, 5333 tojást, 70 galóczát, 1600 piszt-rángot, 240 apró halat, rákot száma nélkül, 200 menyhalat, 238 köből zabot és 35 szekér szénát tartoztak kivétel szerint beszállgatni. Ugyanezen alkalomra igen sok fűszert vásárol-tak Bécsben. Hogy némi fogalmunk legyen a szükségletéről, néhány tételt megemlítek, ugy mint: egy mázsa borsot, ötven font gyömbért, huszont font szegfűt, négy font szerezendő-virágot, négy font sáfrányt, ezer cejtromot, ötszáz narancsot, valamint egy mázsa és ötvenhárom font nádmézet. Nagy része el is fogyott. Csak a fűszerekre és főzésre fordított kiadások összege 1048 for. és 44 dénárt tett.

Kilencz évvel később Thurzó Borbála lakodal-mára még nagyobb előkészületeket tettek. Hogy ez a lakodalmi milyen lehetett, erre néve elég legyen annyit megemlíteni, hogy az összes vendégek lovainak száma 4324 darabra ment, azon családokat és szolgálakat pedig, kik a városban voltak ellátva és elszállásolva, 2621-nek számláltak meg.

Néhány nappal a lakodalmi előtt a völégény házához összegyűlt az általa meghívott vendé-g-sereg, rokonok, barátok, urak, úriak, asszonyok és kisasszonyok. Ez volt a násznép, ezek ki-sérték az úton a völégényt. Elindulás előtt való este a völégény házához megtartották a sirató estét, melyen egyébiránt igen vigan vol-tak. A leányos háznál is megtartották külön a sirató estét.

Midőn a völégény házához minden rendben volt, az egész násznép útra kelt. Menetelőket úgy intézték, hogy a lakodalmat megelőző estén a leányos házhoz legközelebb eső faluba érkez-zenek és ott megszálltak. Eddig a völégény aranyos, dísz szerszamos lovon lovagolt, de hatlovas hintót is vitt magával és a lakodalmi napján abba ült. Az estéket vigan töltötték a megszállott falukban. Másnap reggeli alatt fu-tárt küldöttek a leányos házhoz, hogy üzennék meg a násznépnek, mikor vannak ott készen. Visszérkezvén a futár, megindult az egész násznép a kirendelt sorban.

Előre sietve két úri ment lóháton kaczagá-nyosan, ezeket előköszöntőnek hívták. A való-ságos menetet hasonlóan öltözött két ifjú nyi-totta meg lóháton, utánok mentek a török si-posok, dobosok és trombitások. A völégény ko-csiba ült, lóháton nem illet volna, mellette a násznagy, az első ülésen a vőfély foglalt helyet. A nászoló vagy nyoszolya asszony hintója és a násznagy (esetleg üresen menő) kocsija előtt is két-két kaczagányos ifjú lovagolt. Ezután kö-vetkezett a násznép többi része, az asszonyok, leányok és idősebb főemberek kocsikban ültek, az ifjak lóháton tartkák a csoportot. A menetet a násznagy, völégény és vőfély diszruhás szol-gái és a díszbe öltöztetett vezetékllovak zár-ták be.

Az előköszöntő két lovas megérkezvén a leányos házhoz, a menyasszony főgazdáját a násznagy nevében köszöntötték és menetelők-nek okát megjelentették. A gazda megköszönte és viszont köszöntötte a násznagyot és meg-üzente, hogy jó szívvel várja és látja. Akkor a gazda egy nagy serleg bort köszönt az előkö-szöntő ifjakra. Midőn az ifjak ezt megitták, tánczot osztottak nekik és ök hármat tánczoltak. A táncz után a gazda újlag hasonló edény bort köszönt reájok, azt is megitták a gazdát kísérő ifjak társaságában.

Az előköszöntők ez után mint örömondók visszamentek és megvitték a násznagnak a kö-vetséget. Erre újra megindult a várakozó nász-nép és midőn a lakodalmas falu alá értek, újra megállapodtak. A menyasszony részéről küld-tek egy arany gyűrűt és néhány paripát. A gyü-rűt jó távol kitétték. A menyasszony és a vő-legény paripáit rendbe állították, az adott jelre megindultak és a gyűrűig futottak. A legelsőnek beérkező ifjú nyerte el a gyűrűt és a dícsőséget.

Lóverseny után megszállott a násznép és újra öltözödték. A völégény ajándékokat kül-dött menyasszonyának. A vőfély vitte fel, for-gósan ülven szerszamos paripáján, és a leányos

Divald fényképe.

A SZABOLCSMEGYEI BANDÉRIUM ZÁSZLÓVIVŐJE.

ház vendégei előtt adta át a völégény nevében az ajándékokat a menyasszonynak.

Mikor a vőfély átadta volt már az ajándékot a menyasszonynak, hármat tánczolt és visszament a násznéphez. Mikor a leányos háznál teljesen készen voltak, megüzenték a násznagnak. Ez vége az üzenetek, megindította a nászmenetet a lakodalmis ház felé. Zenével mentek.

Legelől ment be a palotába a násznagy, utána a völégény, az után a vőfély, kit egynehányan kísérték. Ezeket követte a nászoló asszony és a nászoló kisasszonyok. A násznagy, vőfély és völégény kezét fogtak a házi úrral és férfi vendégeivel, hasonlók csellekedtek a nászoló asszony és kisasszony. Másodsorban pedig az asszony- és leányvendégekkel fogtak kezét mindnyájan. Azután következett a leány kikérése, majd a hosszas és gazdag lakoma, melyen általában vége-hossza nem volt a pohárköszöntéseknek és igen erősen ittak volt.

Midőn a gyümölcsöt, liktáriumokat és con-fecteket is leszedték az asztalról, fölkeltek vala-mennyien, mire kihordták az asztalokat, s a tánczhoz fogtak s egymás után rakták a lengyel-változót, egeres, süveges és lapoczkás tánczokat.

Ez alatt a menyasszonyt más szobába vezet-tek és átöltöztették. A menyasszony lakadalma napján különböző öltözetben jelent meg. Az első öltözet akkor volt rajta, midőn a vőfély a völégény ajándékait hozta elébe. A második, mikor kikérés után kihozották. Ez volt az úgyne-vezett menyasszony ruha, mely fehér virágos atlasz vagy vont aranyból készült leginkább. Midőn harmadszor öltözött, színes ruhát is vehetett fel, ha előbb fehérben volt. De ha előbb a kikéréskor volt színesben, úgy most öltözött fehérbe, midőn táncz között elvitték. A lakodalmi három napján a völégény is három különböző öltözetet vett magára.

Midőn újra megjelent a menyasszony, a hegedűsök elkezdtek azonnal vonni a meny-asszony tánczát. A menyasszonyt a násznagy-nak osztották, ki kettőt-hármat került vele és kezét fogva, az örömszülők és a rokonok elé vezetete, hogy azoktól elbucsuztassa. A meny-asszony, szülői előtt térdre esve hallgatta a bucsúztatót és atyjának, anyjának kezét csókolva, megköszönte, hogy szerették, fölnevelték és most tisztességesen férjhez adták. Némely ház-nál a bucsúztatót csak a lakodalmi harmad-napján tartották meg, mielőtt a házaspár útra kelt.

A szülők is megcsókolván gyermeköket, a násznagy a menyasszonyt a vőfély kezére adta, ki egyet-kettőt fordult vele. Követték őket a nászoló asszony és kisasszony. Ezeket hat dísz-ruhás ifjú tánczoltatta körül, égő szövetekkel ke-

zökben. Mikor a harmadik táncot járták volna így, az adott jelre a szövétnekes ifjak az ajtóhoz futottak. Követte őket a vőfély a menyasszonnyal a nászoló asszony és kíséretével. Ugyanakkor a vőfély kivonta kardját és levágta a virágkoszorút a menyasszony fejéről. Ezt neveztek leánykapásnak, mely pillanatban az agyúk és mozsarak is megszólaltak.

Ilyenformán tartották akkor tájban a főrangúak a lakodalmakat, de hogy a köznép is lehetőleg nagy ünnepélyt s bőséges lakmározásokat csapott ilyen alkalmakkor, eléggé bizonyítja az, hogy némely helyen kénytelenek voltak a tékozlást korlátozó menyegzői szabályrendeleteket alkotni.

REGI ZÁSZLÓK A DÍSZMENETEN.

A legragyogóbb látványosság mellett, mely a június 8-iki díszmenetben kitarja pompáját a főváros és az ország ünneplő közönsége előtt, még kiváló történelmi érdekek is bírnak a banderális küldöttségek hódoló díszmenete már csak azon ereklyék felvételével, melyek ez alkalomra szintén előkerültek százados rejtkeikből.

Különösen fokozták az érdeket azon ósrégi banderális zászlók, melyek egy-egy nagy hagyományt képviselnek törvényhatóságaink életében, s melyeknek belső értékét csak a szakismerettel bíró szemlélő tudta igazán méltányolni.

Egész serege a századok kincseinek volt együvé hozva ezekben az ódon jelvényekben. Nem egy közülük talán még nem is ismeretes szélesebb körökben s csak a ritka alkalom, a nemzet ezeréves ünnepe adhatta meg a lehetőséget arra, hogy nyilvánosan lássunk fővárosunk utcáin elvonulni történelmünk e porlepet emlékeit.

Egyike a legérdekesebbeknek Abaújmegyerégi zászlója 1742-ből, melyet a gr. Csáky-család készíttetett égszínkék selyemből, ezüst csipkével, s egyik lapjára Abaújmegye címere van festve: a vitézi pajzsok tetején kiterjesztett szárnyakkal ülő egyfejű sas, továbbá a pajzs közepén átfutó két folyó, a Hernád és a Tereza, melyek Kassa alatt egyesülve folynak végig a megyén; továbbá a gr. Csáky család címere, egy török fej, alatta a felirattal: «Aquila provinciae de Abaujvár laurum tibi quaerit» — azaz: «Abaújvár sasa borostyánt szerez neked». A másik oldalon Szent István képe látható, a mint a kezében levő koronát és királyi pálcát az előtte álló boldogságos Szűznek nyújtja; ugyanott van az évszám ily felirattal: «Tuo virgo presidio virtus ungarum bellat, vincit et triumphat». «Szűz, a te vezérleted alatt harcokol, győz és diadalmaskodik a magyar vitézség».

A múlt századból való a borsodiak világoskék selyem kamuka zászlója is, arany csipkével körülvéve. Egyik lapján a Boldogságos Szűz képe van, a mint arany felhők és sugarak közt a kisdéd Jézust tartja ölében; továbbá Szent István alakja, a mint térden állva ajánlja a kezében tartott koronát és királyi pálcát a Szűz Anyának; másik lapján Borsodmegye címere, mely hátulsó lábain álló ezüst oroszzlant mutat, első jobb lábában arany koronát, bal lábában pedig a bírói részrehajlatlanságot jelképező mérő serpenyőt tartva.

Egyszerű búzakévből, kettős hegyből s alatta folyó vízből és halakból összeállított címere díszíti Bihar száz éves lobogóját; míg Fejérmegye Mária Terézia idejéből való zászlója alatt vonult ki, mely tiszta fehér, csupán a közepén vörös arany varrással. Ezt is Szent Istvánnak a Szűz Mária előtti hódolatát a szent korona felajánlásában kifejező jelenete ékíti e szókkal: «Pro tege et conserva.» — «Óltalmazd és tartsd meg», fölötte Mária Terézia neve. A szent koronát és az ország címerét ily jelmondat köríti rajta «Pro hac vitam et sanguinem.» (Életünket és vérünket ezért).

A hódoló díszmenetben szerepelt s ma már történelmi ereklye számba menő régi magyar zászlók közt a legrégebbik közé tartozik Sárosmegyének erős vasalással ellátott tölgyfanyelű Rákóczi-kori zászlaja is, mely megérdemli a tüzetesebb leírást is, mert kétségkívül egyik feltűnő dísztagja volt a ritka látványosságú menetnek. A «standard» formájú vörös kamukaszövet köröskörül arany paszománttal van

szegve, s külső szélén és két végén vörös selyemmel elegy arany bojtok függnek. Egyik lapján a vármegye címere: két részre osztott pajzs; a felső kék, az alsó vörös mezővel, melyeken három folyó hőmpölyg keresztül. A felső, kék mezőben sárga ruhás s mellén keresztbe kötött övű angyal áll, derekig festve, lebecsáttott hajjal és kiterjesztett szárnyakkal, a mint a fején levő koronát két kézzel tartja s egyenes

borította: egy kiterjesztett szárnyú koronás sas, mely szárnyával a pajzsot befedi, alatta pedig három zöld leveles szőlőfürtöt és vesszőt markoló kéz. Az újabb lobogó azonban, mely alatt a somogyi küldöttség felvonult, szintén elég régi ereklye, mert 1790-ből való, a mikor Vajda Zsigmond és Kovács Antal hordozta; csak hogy ennek szövete zöld selyem damaszt, szintén arany bojtokkal és paszomántokkal, s míg egyik

A KORONÁT ÉS KORONÁZÁSI JELVÉNYEKET VIVÓ DÍSZMENET ELŐVONULÁSA AZ ÚJ ORSZÁGHÁZTÓL. — Jantyik Mátyás eredeti rajza.
A JUNIUS 8-IKI DÍSZMENETBŐL.

tekintettel merőn néz. Felirása: «Vexillum Comitatus Sárosiensis» (Sárosmegye zászlója) s az esztendőszám: «Anno Domini MDCCCVI».

A lobogó másik felén a Béke istennője látható, borostyán koszorús fejjel, s kezében is borostyán koszorút tartva, alatta a jelmondat: «Melior est certa pax, quam sperata victoria.» (Jobb a bizonyos béke, mint a remélt győzelem).

Somogyimegye ezáltal nem azon régebbi zászlója alatt gyülekezett, melynek vörös selyem arany bojtos és paszomántos szövetét egyfelől a Szűz Mária képe, másfelől a vármegye címere

oldalán megtartotta a Szűz Anya képét, a másikon egy meztelen görbe kardot szájában tartó bagoly látható.

Szintén a múlt századi Szepesmegye küldöttségének vörös selyemből készült s arany rojtokkal és színórzattal körített hatalmas zászlója, egyik felől Magyarország patronájának és Magyarország címerének képével, másik felől a vármegye négy részre osztott címerével, melynek jobboldali felső mezőjében egy oroszlan, a felső jobboldali felén egy szarvú alakja, s harmas hegy tetejére tűzött csillag, a jobboldali

alsó mezőben egy lilium s a baloldaliban harmas hegyen álló bakkecske foglal helyet, a zegében gazdag Tátra vidéket jelképezve.

Emlékezzünk itt még meg Zemplén banderiumának az 1741-diki táborozás alatt készült régi híres zászlójáról. Ez is vörös damasztból készült; kerülete arany csipkével van szegve, két fecskefark forma végére pedig egy-egy arany bojt akasztva. Előlapján aranyos betűkkel írva

megérdemlik, hogy minden magyar hazafi tisztelettel hajoljon meg rongyolott szöveteik előtt. Ezáltal azonban csak a banderium legrégebbi zászlójáról kívántunk rövid előzetes ismertetést adni, melyek felé sok százezer néző fordult a díszmenet napján érdeklődő kíváncsisággal, a nélkül, hogy sejtette volna, mily becses és értékes történelmi tárgyak azok, a melyeket most az ezerévi ünnepelés újra előszóltított a vármegyék

pélyekről, a melyeken nagyatyáink voltak deli ifjak, nagyanyáink viruló, fiatal hajadonok.

Ilyen rendkívüli fényes ünnepélyek folytak le Pozsonyban, az utolsó pozsonyi koronázás alkalmával, a melyet koronáció néven említenek, immár porrá vált egyének, elsárgult, meghalványodott írású naplókban.

1830-ban, Ferenc császár és király még életében magyar királylává koronáztatta fiát, Ferdinánd trónörökösöt, a ki V. Ferdinánd név alatt lépett trónra.

Az ország főurai, előkelő nemessége mind Pozsonyba gyűlt akkor és a régi koronázó városban már szeptember elsejétől kezdve alig lehetett szállást kapni. Oly drágák voltak a lakások, hogy két borsodmegyei előkelő ifjú, Ragályi és Szepessy, a Mihály-kapu mellett egy kis szobáért egy hónapra 50 forintot fizetett, a mi abban az időben nagy összeg volt.

Szeptember 28-án reggel még alig pitymallott s már alig lehetett járni a város utcáin, úgy elállt minden talpalattnyi helyet az ezrekre menő sokaság. Az ablakok telve voltak szebbnél szebb női fejekkel és még a házak fedeleit is emberek szállották meg. A rendet, a mely különben példás volt, vasas németek és az akkor még fennállt gránátosok egy ezrede tartotta fenn. A meghatározott órában az ország rendei a nádorhoz gyűltek, ki akkor József nádor, József főherceg atyja volt. A nádort aztán a zászlós urak átkísérték a primási palotába Rudnay Sándor esztergomi hercegérsekhez. A papús ezalatt a templomba ment, hogy felöltse az egyházi ruhákat. A nádortól az ország perszonálisa a tekintetes karok és rendek élén a Szent Márton templomba indult, a hol elfoglalták a követek számára készített külön helyeket.

A primási palotából reggel hét órakor indult meg a ritka pompás díszmenet, melynek sorrendje a következő volt: 1. Császári királyi lovások, 2. udvari furiók lóháton, 3. az ország rendeinek szolgáló gyalog, 4. a királyi szolgák gyalog, 5. a szolgálatra rendelt nemes ifjak gyalog, 6. karok és rendek, mágnások, kamarások lóháton, 7. belső titkos tanácsosok lóháton, 8. a különböző érdemrendek vitezei, lovagjai, kis és középkeresztesei lóháton, 9. az érdemrendek nagy keresztesei, valamint az aranygyapjas rend lovagjai a rendek nagy szalagjaival, 10. a magyar királyi herold saját külön egyenruhájában; keblén az ország címere, fején tollas kalap, kezében fölemelt pálcza, lóháton, 11. a királyi főudvarmester helyettese leeresztett pálcázat tartva kezében, lóháton.

Aztán rövid közökben haladtak: az ország nádora, egyedül léptetve lován, jobbról az apostoli keresztet vivő püspök, balról a királyi főlovásmester födetlen fővel, kezében kivont kardot tartva; mind a ketten lóháton.

A nádor után haladt Ferdinánd főherceg, trónörökös, magyar öltözetben, lóháton; kíséretében volt tizenkét magyar testőr gyalog, és kissé oldalt a testőrkapitány, Eszterházy Miklós herceg. A testőröket a koronázási menetben gróf Zichy-Ferraris Ferenc hadnagy vezette.

Utóbb következett a városi főbíró és a pozsonyi előjáróság testületileg.

A menetet császári drabantok és aroier gárdisták s császári királyi heroldok zárták be, meg a fő udvari marsall, egytől egyig födetlen fővel. A trónörökös szülői nyolcfogatú, bírodalmi hintóban ültek, a mely elé remek, hófehér arabs ménnek voltak fogva; a hintó után a vasas ezred egy díszsáza haladt.

Ezalatt folyton zúgtak a város barangjai és az ablakokból, a merre a menet elhaladt, mindenütt üdvözlő verseket szórtak le.

A Szent Márton templom ajtajában a hercegeprimás, az érsekek, püspökök, valamint a római szentszéki követ fogadták a menetet. A templom a belé önzölő díszruhás alakoktól leirhatlanul gazdag színezetű, pompás képet nyújtott; a fénynek, csillogásnak, drágaköveknek ragyogásán, mint millió és millió csillám tört meg az ives ablakokon beszűrődő halvány, őszi nap sugar; a funkcionáriusok elfoglalván kijelölt helyeiket, — mielőtt elérkezett az a pillanat, hogy Szent István koronája Ferdinánd fejére tessék, — a főherceg előbb atyjához, Ferenc császár és királyhoz járult és megcsókolván kezét, atyai áldását kérte, a

AZ UTOLSÓ POZSONYI KORONÁZÁS.

Az ezredévi ünnepélyek alkalmából nem lesz érdektelen régen elmúlt, fényes ünnepélyekről emlékeznünk, a melyekre ma már csak aggasztóan s fehér hajú matróknak emlékeznek, ünne-

BUDAPEST FŐVÁROS EGYIK DISZKÖCSLJA AZ ÚJ ORSZÁGHÁZ ELŐTTI TÉREN.

mit az ősz uralkodó könnyező szemekkel meg is adott. Aztán kezdetét vette az *állo mise*, mialatt Rudnay hercegreprimás megáldotta a főherceget, a ki, míg a mise tartott, három arany-szövésű párnára borulva térdel. Mikor a misének vége lett, a főherceg a püspökök kíséretében a főoltárhoz ment, a hol egy bársonnyal bevont emelvényen a primás ült. Itt ő fensége meghajtva magát, a primással szemközt szintén leült, mire a kalocsai érsek fenszóval mondta: «Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica». — Erre a *koronázás és fölkenés* a szokásos módon megtörtént. Ezt a nevezetes mozzanatot ágyúdörgés tudatta a néppel, a mely a templom közelében tolongva, tele torokkal *vidvatozott*.

A koronázás után *V. Ferdinánd*, immár Magyarország apostoli királya, teljes uralkodói díszben, koronás fővel, Szent István palástjában, egyik kezében az országalmáját, a másikban a királyi pálcát tartva, átment a franciskánusok templomába *hálaadásra*, még pedig kíséretével együtt gyalog, csak a magyar kamara-elnök volt lóháton és pénzt szórt a tömeg közé.

Az utcák gyönyörűen fel voltak díszítve; fehér, piros és zöld végposztók borították a kövezet. Voltak házak, a melyek teljesen selyem szövettel, bársonnyal voltak bevonva és az ablakok körül virágfüzerek alkották a keretet. Annyi zászló volt, hogy ha a szél kissé meglebbenette őket, úgy hallatszott, mintha egy selyem tenger hullámai suhognának.

A menet a franciskánus templomtól az irgalmas barátok piacára vonult, a hol a király fölment az e célra készített és selyemmel bevont emelvényre. Mellette állt Laicsák Ferenc nagyváradi püspök a keresztel, kissé hátrább József nádor, és a többi országos jelvényeket vivő zászlós urak; Rudnay primás aztán elmondta az esküförmát, melyet utána mondott a király. Az első *vivát*-ot József nádor kiáltotta el, mire mennydörgésszerű visszhangot adtak az ágyúk és az ezernyi nép vivatozása.

A menet aztán a *királydomb*hoz indult, melyre a király egyszál fölragtatva, megtette a szokásos négy vágást kelet, nyugat, dél, és észak felé, jelölve annak, hogy az országot mindenfelől jöhető ellenségtől kész megvédeni. A szabadban lefolyó *esküdtelt* Ferenc császár és király nevével, továbbá a bajor királyné és az uralkodó-ház női tagjai, a közelben lévő gróf Szapáry-háznak fényesen elkészített tornacsaló nézték.

Az udvari ebéd, a mely a koronázást követte, ritkította pártját díszben és fényben. V. Ferdinánd király koronás fővel lépett a terembe; az asztalnál József nádor vette le a fejről és az asztalfő mellett lévő aranyos asztalkára helyezte a koronát. Az asztalka körül koronaörök álltak őrt pallossal. Ebéd alatt az első felköszöntőt József nádor mondta az új királyné. Aztán egy darab húst tett az új király tányéjára abból az ökörből, a melyet a népek sütöttek. V. Ferdinánd megezte a húst, aztán bort töltött egy

arany billikomba s fölemelvén azt, éltette a magyar népet. A király köszöntője után újra dörögtek kint az ágyúk.

Az udvari ebédnél részt vettek a király szülei, a bajor királyné, a toszkánai nagyhercegné, az uralkodó-ház férfi és női tagjai majdnem kivétel nélkül, gróf Bellegarde Henrik főudvarmester, Laicsák Ferenc nagyváradi, Sztankovics János győri és a többi püspökök, Rudnay hercegreprimás, báró Eötvös Ignác alkanczellár, főpohárnokmester, báró Révay János és Végh István koronaörök, Belánszky József beszercebányai püspök, gróf Reviczky Ádám főkanczellár, magyar udvarnagy-helyettes, koronának egyik híres államférfia, gróf Vay Ábrahám, Borsod és Bereg vármegyék főispánja, a Szent-István rend nagykeresztése és valóságos belső titkos tanácsos, kapivári Kapy János, gróf Nádasdy és Károlyi zászlós urak, herceg Eszterházy Miklós gárdakapitány, b. Splény Mihály, Bartal György országbíró és még számosan a főrendek közül, valamint minden vármegyék követői.

A nép mulatságáról is gondoskodtak, mert az *Au*-ban egész nap cigány- és katonazenekarok játszottak. A népek ökröt sütöttek és a *Mihály-hídnak* mindkét oldalán hordók voltak megerősítve, még pedig szájukkal lefelé, úgy, hogy egész nap folyt a bor és a nép csabrekelt, vedreket tartva alá, egész nap ivott és mulatott.

Ferdinánd különben másként is jelét adta nagylelkűségének, mert a *jobbágydíj* czimén neki följárított koronázási nemzeti ajándékok felelészben az alakuló magyar tudományos akadémiára, felerészben pedig az azon év rossz ter-

A DÍSZMENET SORAKOZÁSA AZ ÚJ ORSZÁGHÁZ ELŐTT.

A JUNIUS 8-IKI DÍSZMENETBŐL. — Divald Károly fényképe.

mése által sujtott magyarországi népnek adományozta.

A koronázást követő napokon is zajos volt még Pozsony a mulatságoktól, mert az oda fölgyült arisztokrácia egyik fényes estélyt a másik után rendezte.

Október 10-én visszaindultak a koronával Budára. A menetet maga a gárdakapitány, Eszterházy Miklós herceg is elkísérte Sopronig, onnan pedig Zichy-Ferraris Ferenc gárda alhadnagy vezette. Vele voltak: Udvarnok Albert, Semsey Ede, Keczer Miksa, Beniczky Attila, Wouwermans Ferenc, Beniczky Béla, Kazinczy Titusz és Srétery Ede.

A koronát mindenütt bandériumokkal fogadták, és a lelkesült nemzet nagy ovációkat rendezett a gárdisták tiszteletére.

Oroszvárott a Zichy grófok kastélyában is fényes ebéd volt, és a kis ládikát, a melyben a korona volt, a Zichy-család tagjai és a jelenlévő vendégek megeskölvén, úgy éltették a korona új viselőjét.

A koronát Budára szállítván, a pozsonyi ünnepek után harminczhét évig nem volt aztán koronázás Magyarországon. I. Ferenc Józsefet már nem a régi koronázó városban, hanem Budán, a Mátyás templomban koronázta meg Simor János, Magyarország akkori hercegreprimása és gr. Andrassy Gyula, az ország akkori miniszterelnöke, mint nádor-helyettes.

Vajk.

HABSBURGOK JELSZAVAIVAL.

A középkori tornák lovagjai egy sajátosság szókát fejlesztettek ki a czimerjelvények használatában, mely együtt járt egy jelszó, egy jelmondat, egy bölcs vagy hősiesség mondás szabad választásával, a mi a felavatott nemes lovagnak legszebb, legsajátosabb gondolatát tükrözte vissza s életének vezérvonalát volt mindig szolgálandó. Innen azok az elmésen kidöntött versek és jelszavak, melyekből annyi jár szájról-szájra ma is, s melyeket kezdetben czimereiken viseltek a tornák vitézei, majd építészeti emlékeken, pénzeken, sirköveken is alkalmazták. Némcsak tudományos, czimertani jelentősége van tehát bizonyos híres történelmi családok ily jelmondati ismeretének, hanem sok abban a magasabb irodalmi és lélektani érdekesség is, mert nem ritkán becses és költői gyűjteményét nyújtják ezek a klasszikus gondolatoknak, a tömör és elmés kifejezéseknek s megvilágítják egész egyéni lelkületét azoknak, a kik életszabályaik, vezéreszméikül választották. Mindkét szempontból kiváltképpen érdekes azon emlékszavak lehető teljes összeállítása, melyek Habsburg-házbeli uralkodóinktól származnak.

Mindenik Habsburg-fejedelmet megismerhetjük önválasztotta jelszavaiból; látjuk ezekben a kormányzati törekvéseket, az idők változó szellemét, melyek közt azok létrejöttek, az

eszmét, mely politikai céljaik előtt lebegett. Mikor *I. Ferenc József* a kremsieri országgyűlést feloszlatta, 1849-diki olmtúzi manifestumát és szavakkal végezte: «Nagy a feladat, de sikerülni fog *egyesült erővel*» s a szó, mely annyira hozzá volt szabva Ausztria egységes alakulásának meddő kísérleteihez, túlélt a hiú próbálgatások szomorú történelmi tanulságait s jelgége lett legalkotmányosabb királyunknak. «*Viribus unis*» — «egyesült erővel», — ez lón az 1849-ben alapított Ferenc-József-rendnek s a következő évben alapított polgári érdemkeresztnek is jelmondata; csak értelmét módosították az események, csak tartalmához szolgáltatott eltérő értelmezést, melyben többé nem az öszbirodalom gondolata, hanem a népek szabad fejlődésén alapuló alkotmányos hűség és loyális ragaszkodás találta meg szerencsés kifejezését.

Epen úgy ráismerhetünk királyunk szelid lelkü testvéröcsésére, *Miksa* mexikói császára is, abban a jelmondatban, melyet 1864 június hó 12-én Mexikóba tartott bevonulásakor vett föl, s mely csak e rövid spanyol szavakból állott: «*Equidad en la justicia*». (Méltányosság az igazsággal.) Milyen végtelen axioma, ha visszagondolunk arra, hogy épen e nemeslelkű uralkodón nem teljesült a szép intelem s hogy épen az ő irányában nem követték ellenségei azt az erkölcsi szabályt, melyet ő mások iránt mint uralkodói elvet kívánt gyakorolni.

Ovidiusból kölcsönözte a jó, de gyenge *V. Ferdinánd* király latin jelszavát «*Recta tueri*» (védni az igazt), a mig testvérei közül *János* főherceg kedvence mottója mindig a német egység körül forgott; így mondotta p. o. a frankfurti gyűlésen ez emlékeztető szavakat: «Egységes nép vagyunk, eselekedjünk egységesen»; így variálta ugyanezt 1842-ben a brüsszeli királyi ebédnél mondott pohárköszöntőjében: «Sem Ausztria, sem Poroszország; hanem egységes Németország». Az egységes Németországot, tudjuk, meghozta az idő, de erre nézve előbb Ausztriát ki kellett szorítani a német szövetségből; *János* főherceg eszménye csak részben teljesült; a kor az ő vezéréig is lomtárba dobta, mint annyi mását a dynastia ősei közül, kik életök minden gondolatát egy igazságra vélték összefoglalhatni.

Szép és gyöngéd, egy nő érzelmi világához méltó volt *Mária Terézia* jelgége: «*Justitia et clementia*» (igazsággal és kegyelmességgel), mig férje, *Loharingi Ferenc*, két jelmondatot is választott magának, egyik «*Pro Deo et imperio*» (istenért és a trónért), a másik «*Lege vindice*» (a törvény oltalma alatt). *Fiok*, *József* császár nemes és polgári gondolkodását híven tükrözi vissza a «*virtute et exemplo*» (erénnyel és példával) jelszó, ugyszintén a humánus és felvilágosult II. Lőpótét is e mondat: «*Opes regum corda subditorum*» (királyok kineve az alattvalók szíve).

Ferenc császár lakonikus rövidséggel fejezte ki élete egész gondolatát, mikor ezt írta czimerére: «*Lege et fide*» (törvénytől és hűséggel). De tőle ered a Burg főkapuján máig látható igaz bölcseségű felirat is, hogy: «*Justitia est regnorum fundamentum*» (igazság az országok alapköve). Tulajdonképen akkorból származik e mondat, mikor VI. Frigyes dán királyt őt a dán elefántrend lovagjává nevezte ki, s a császár ezt a jelszót tette magáévá.

Menjünk vissza még régebbi időkre. A múlt századból kétségkívül igen érdekes VI. Károly császár jelmondata: «*Constantia et fortitudine*» (erővel és vitézséggel); továbbá ugyancsak tőle a kissé rejtélyes hangzású «*Adspice et inspice*» (nézd meg és nézz belé), mely végre koronázásakor ennek a harmadiknak adott helyet: «*Una corona, cor unum*» (egy korona, egy szív).

Ebben az időben már a dynastia nő-tagjai sem idegenkednek attól, hogy egy-egy rövid és csattanós röpke szó füzérébe fonják bele nevéket, mint VI. Károly neje, a kegyes braunschweigi hercegnő, kinél a keresztény nő mély vallásos meggyőződése és rezignációja szólt meg e két szóban: «*Adunum Dei*» (Istennek intésére). III. Ferdinándnak mindkét felesége szerette a klasszikus tömörségű gondolatokat; az egyik, *Mária Anna* spanyol infanszó a kis medve csillagképletét vette jelképül e felirattal: «*Vertitur, non occidit*» (forog, de nem száll le), a másik, *Gonzaga Eleonóra*, a mai csillagkereszt rendjét alapította e jelszóval: «*Salus et gloria*» (űd és dicsőség). Maga *III. Ferdinánd* ugyan-

azt az uralkodói jelgét választotta, a melyet IX. Károly francia, és V. Keresztély dán királyok, tudniillik «*Pietate et justitia*» (Istenfélelemmel és igazságossággal.) Fiai közül *Károly* főherceg csak bátorságának akart örök emléket emelni, mikor ezt a két életelvet tüzte maga elé, hogy: «*Audaces fortuna juvat*» (a bátrakat segíti a szerencse) és «*Absque metu*» (félelem nélkül), viszont *II. Mátyás* a «*Concordi lumine major*» (egyesült fényben nagyobb) jelszavának a szerzője, *Miksa* főherceg, a német rend nagymestere pedig e kettőnek: «*Fortibus restitit*» (az erőseknek is ellenáll), és «*Frangit et attollit*» (megtör és fölemel). A negyedik fivér, *Albrecht*, csak annyit íratott az aranygyapjat elrabló Jazon képe alá: «*Assiduitate*» (kitartással) vagy: «*Premor, non opprimor*» (szoritnak, de nem nyomnak el).

Jó aztán *I. József* császár szép és emelkedett gondolata: «*Amore et timore*» (szeretettel és félséssel), továbbá *I. Lőpót* császár jelmondata: «*Consilio et industria*» (ildomosan és szorgalommal), «*Aequis aequis*» (az igazakhoz igazságos) és a büszke «*Cedite, pello duos*» (engedjétek, kettőt kergetek futásnak), t. i. vonatkozással a felkelő nap jelképre, mely a holdat s a hajnalesillagot egyaránt elhomályosítja.

Első Habsburg-házbéli királyunktól, *I. Ferdinándtól* származik a nevezetes, de meglehetősen kétes becsű mondat, hogy: «*Fiat justitia, peccat mundus*» (legyen igazság, veszszen a világ). Ugyanő még egy más, azóta meglehetősen elcsépelet közheletet vett föl jelmondatát: «*Accidit in puncto, quod vis speratur in anno*» (azaz: egy szempillantás alatt megtörténik, a mit egy év alatt is alig remélünk). Továbbá szerette önmagára vonatkoztatni V. Károly kevély mondatát is, hogy «*Plus ultra*» (még tovább), valamint ezt a bőlebbebet és mérsékeltbebet: «*Sobrie, juste, pie*» (józanon, igazságosan, irgalmasan).

Fia, *Miksa* ezen három szép jelszó alatt uralkodott, hogy: «*Dominus providentibus*» (Isten majd gondot visel), továbbá «*Justitiam vindica*» (védd az igazságot) és «*Da pacem patriae*» (szerezze békét a hazának).

A FELFÖLD.

Kárpátoknak bércze, völgye,
Fenyveserdő, reneteg...
Dicső költő! tán csodálod,
Am azért csak mit nekem.*
Az aranykalászzal ékes
Nagy alföldi rónáság,
Duna-Tisza sik vidéke
A te bölcsöd és hazád.

Nekem is van érző szívem,
Lantot én is pengetek;
Ócska érzés ócska húron:
Pörbe hogy szállnék veled?
De a tájhoz, hol születtem,
En is váltig hű vagyok,
S áldom azt a csöndes völgyet,
A mely egykor ringatott.

Áldom azt a hegyvidéket,
S szívem gyakran visszafúj...
Főnn, a bérczen mennyi fonség,
Lenn, a völgyben mennyi báj!

* Lásd Petőfi Az «Alföld» című költeményét.

Divald Károly fényképe.

A DÍSZMENET ÁTVONULÁSA AZ ALKOTMÁNY-ÜTÖZÁN.

Bérczről, völgyből édes dalként
Zeng felém a drága múlt:
Szabadságot és szerelmet
Szívem, lelmem ott tanult.

Főnn, a bérczek sziklaormán.
A szabadság ott terem;
Völgyek árnyas rejtékében
Az ábránd, a szerelem.
Viharos felhők robognak:
Isten szava mennydörög!
Kékkellő ég derűjében
Madrádal a lomb mögött...

Nézd ott főnn a sziklavárat,
Nagy időnek romjait:
Az a vértől áztatott föld
Hont szeretni megtanít.
Mig tövében érlek, önzés
Egymást üzve zajlanak,
Egy darab múlt áll előttem
Búsán, büszkén, hallgatag.

S nézd a völgyet: napfény festi
Tornyok csúcsát, víz színét;
Erdőségtől koszorúzott
A kalászbán dús vidék.
Kis falukból szellő hozza
A harangok lágy szavát...
— Lelkeden a méla érzés
Halk imába olvad át.

— Szép vagy, édes hegyvidékem,
Legszebb vagy te énnekem!
Képed annyi változatban
Kél-száll élzölkelmem.
Es bár itt a rónáságon,
Éltem itt is jó napot:
Visszasirom azt a völgyet,
A mely egykor ringatott...

Sajó Sándor.

A KÉT KIRÁLYI BIZTOST ÉS A KORONAŐRÖKET VIVŐ DÍSZHINTÓK AZ IGASZÁGÜGYI PALOTA ELŐTT.
(AZ ELŐTÉRBE BÁRÓ BÁNFFY MINISZTERELNÖK.)

EGYVELEG.

* A házafelek elváltása legkönnyebben történik Chicagóban. Egy vasuti kalauz egyszer tréfásan el is kiáltotta: «Vonatváltozás. Elegendő idő a reggelizésre, vagy elváltásra». Nem rég 5 bíró 3 óra alatt 100 válópert intézett el, így minden válóperre átlag 9 perc jutott.

* A szelíd gesztenyefák rendszeren csak 40 éves korukban kezdenek gyümölcsözni, a mely időtől fogva minden fán legalább a harmadik évben 1—1½ mázsa ehető gyümölcs terem.

* A holttestek elégetésének hívei azzal is bizonyítgatják rendszerük helyes, sőt szükséges voltát, hogy a földben igen sokáig megmaradnak azok az apró férgek (mikrobák), a melyeket a halottakkal együtt eltemetnek. Ma már azonban ki van derítve, hogy a legújabb tapasztalatok szerint az eltemetett mikrobák maguk is rövid időn elpusztulnak s fertőző tulajdonságuk is elvész. Kinyomozták például, hogy a forró láz (typhus) bacillusa legfeljebb csak 96 napig, a cholera bacillusa 28 napig, a tüdővész bacillusa 85 napig s a légesóroncsolás bacillusa szintén 28 napig él a sírban az eltemetés után. Még legellenállóbbak némely mikrobák, a melyeknek némelyike egy egész évig is él a föld alatt. A temetők tehát nem oly veszélyesek, mint a hogy a halottégetők állítani szokták. Azt azonban nem lehet tagadni, hogy az új sírok bolygatása csakugyan veszélyes lehet, úgy szintén az olyan sírboltok látogatása is, a melyekben nem tökéletes elzárásnak az elhúnytak koporsói; míg az elégetésnél semmiféle bacillus vagy mikroba fönn nem maradhat az elhamvasztás után.

A KORONA ÉS KORONÁZÁSI JELVÉNYEK FÖLRAKÁSA A DÍSZHINTÓRA AZ ÚJ ORSZÁGHÁZ ELŐTT.

A KORONAŐRSÉG OSZPATJA ÉS A KORONA KOCSIJA AZ IGASZÁGÜGYI PALOTA ELŐTT.
A JUNIUS 8-IKI DÍSZMENETBŐL. — Divald Károly fényképei.

* Az egész Szibérián átvonuló vasút munkálatai roppant gyorsasággal folynak. A folyó év elején már a Jeniszei folyó partján fekvő Krasnojarszk városig, vagyis Omszktól 1385 kilométernyi távolságra mehetett az első vonat; holott 1895 januárjában még Omszk volt az utolsó állomás. Látható ebből, micsoda nagy munkát kellett ott végrehajtani a legutóbbi két év alatt. Ebből az óriás hosszúságú vasútból az 1893. év őszének a végén még csak 412 kilométernyi volt készen; 1894 október 1-jén már 1417 kilométerre nőtt, ma pedig már 2633 kilométernyi hosszú vonal van belőle készen. Ez a bámulatos haladás kezeskedni látszik arról, hogy az egész vonal be lesz fejezve még e század végére, holott az építés utolsó határidejéül az 1904. év volt kitűzve. Az építés költségei a múlt évben összesen 229 millió frankra rúgtak.

* A velencei galambok, melyeket eddig a szent Márk-téren államköltségen tápláltak, már is megérzik, hogy újév óta takarékoságból megvonták tőlük ezt az eledelt. A közönség nem gondoskodik eléggé róluk s már sok elpusztult.

* Páris ostroma alatt, midőn a lakosok élelem dolgában annyira meg voltak szorulva, a párisi állatkertből minden állatot megvettek 35,720 koronáért. Elkelt egy zebra 280, 2 bölény 240, 2 szamborszarvas 400, 12 onka 120, 2 jakk 312, 3 lud 48, egy kis zebra 320 koronáért, tyúkok és kakasokéért 688, 11 nyulért 80, két iramszarvasért 640, két antilopért 800, két vapii szarvasért 2000, egy antilopért 460, két tevéért 3200, egy borjúért 160, két tevéért 4000, két elefántért 21,600 koronát adtak. Látható, hogy az árak a szorongatáshoz képest emelkedtek.

* A jobb és baloldali tagok nemcsak az emberknél különböznek, hanem tágabb értelemben véve a nagyobb emlősöknél, madaraknál, halaknál, sőt a kúszó-növényeknél is, melyek rendszeren egy irányban hajóltak, de azért egyes «balog»-ok, melyek a szabállyal ellentétben mozognak, mindig vannak közöttük s ezeknek testi szervezete is különböző. A londoni állatkertben levő majmok közül 20 a jobb lábát használta, 3 a bal kezét, a papagályok közül 63 a jobb lábát s 23 a bal lábát.

* A kerti salátát (Lactuca sativa) az Európában rég óta tenyésztő vad saláta (L. scariola) nemesített fajának tekintették. Újabban azonban kitudt, hogy nem ez volt az őse, hanem egy Szibériában ma is vadon tenyésztő saláta-faj. Hogyan került ez Európába, arról nincsenek adatok.

* Nyomorék gyermekek gyártása. Horvátországban pár évvel ezelőtt robbantottak szét egy bandát, mely üzletszerűleg foglalkozott azzal, hogy az elrabolt, vagy szülőiktől megvett gyermekeket nyomorékokká tette és koldusoknak eladta, vagy bérbe adta. Közélebb egy más bandát fedeztek föl Holsteinban, melynek különlegessége volt, hogy törpe gyermekeket nevelt sajátos életmód által. A vándorló komédiások e gyárból ily szerencsétlen gyermekeknek darabját 300 frtért kapták.

* Gyönyörű piros festéket készítenek már régóta a kínaiak egy apró gombafajból. E festék csaknem elpusztíthatatlan, ártalmatlan s különösen eledelek festésére használják. Az eljárás módját titokban tartják; csak annyit tudni, hogy a gomba nedvvel kevert főtt rizst sokáig tartják a pincében.

A díszmenet megnyitó heroldok.

A hevesmegeyek.

Részlet a díszmenetből.

Az előtérben gróf Dessewffy Anrd.

Miniszterek és más előkelőségek kocsijaikra várakozva a Dísz-tér sarkán.

Az új országház lépcsőjén.

Egy banderista.

Az új országház lépcsőjén.

PIILANATNYI FÉNYKÉPEK A JUNIUS 8-IKI DÍSZMENETBŐL AZ ÚJ ORSZÁGHÁZ ELŐTT. — Janovits Emil mérnök amateur fényképei.

Az abaty-tornamegyeiek.

Perezel Dezső belügyminiszter, a díszmenet vezetője a Vármezőről elinduláskor.

A JUNIUS 8-IKI DÍSZMENETBŐL.

A BANDERIUM.

Elamultak a külföldiek: még soha se láttak ilyet. Magok a magyarok se hitték, hogy oly szép lehessen a hódoló menet. A részeket mind ösmerték, ilyet is láttak, olyat is láttak már, de az egész együtt mégis egy nagy meglepetés volt még nekik is, mert utólról tündéresébe való valamit volt.

Tűr István, a ki immár nem hoz nekünk pusztát (bár inkább elvinné egy pár százezeret a nemzeti fegyvergyárunkból!), s a ki ott volt a század második felének minden parádéjánál, elragadtva kiáltott fel, a menetet nézve:

— Ilyet csak a lengyel tudna, ha tehetné, s csak az orosz tehetné, ha tudná.

Az előbbinél megvannak a pompás történelmi kosztümök, az utóbbinál megvannak a különféle fajok festői ruháiban.

Maga a király is, ki palotája erkélyéről nézte a menetet, többször odaszólt a környezetéhez élénken:

— Bámulatos! Ilyet én nem is képzeltem.

Egy-egy csapatnál a bámulat felkiáltásai halatszóttak a királyi környezetben. S maga a király is, mikor figyelmeztették, hogy az elhaladó jázok milyen remekül ilik meg a lovat, előbbre ment egy másik ablakhoz, mondván:

— Még egyszer látni akarom.

Ez elejtett megjegyzéséből interpretálták ki, (mert a királyok szavai épen úgy bővülnek csoda módon, mint a Hatvani professor su-bája), hogy a király még egyszer elproduktáltja az egész menetet. Csak épen azt kellett még hozzá kigondolni, hogy mikor. Ej hát bizonyosan, mikor a német császár itt lesz. S ez a kis kővér kacsa maradt meg a bandérium után, mely eltűnt, mint egy álom.

Úgy, úgy; eltűnt, széteszlott, mint a köd, mint egy látomány. A ki nem látta, soha se fogja többé látni, de még sejteti se a szépségét, mert, nem csak a toll nem bírja leírni, de úgy szólván a szem sem bírta befogadni, a mi eleje tárult, a szem kifáradt a káprázatos pompában, szinte megreszegedett és zombán, érzéketlenül nézte a vége felé. Jöhettek már a szebbnél-szebb levették buzogánnyal, lándzsával, óskori páncélingben vagy medvebőrös kacagányban. A szem kiálott a szolgálatból, az elme megtagadta a benyomások elfogadását. Csak a nagy fönséges hangulat maradt meg. Az ember úgy érezte, hogy az ősei kikelték sírjaikból és elvonultak előtte. Hogy az egész magyar történelem ellépetett a tengernyi sokaságnak közepette.

De hogy mi volt, hogy volt, elmesélni senki sem tudja.

Pedig ugyancsak rá voltak uszítva a menetre a modern kor «fogdmegei», a fényképező készü-

lékek, a város száz pontján. Maga a szép özvegy trónörökös is egy kis kézi gépecskével dolgozott a királyi erkélyen. De milyen halavány dolgok ezek a valóságok képe!

A «Vasárnapi Ujság» mindamellett siet megmenteni lapjain ezekből, a mit lehetett és a hogy lehetett. Csak hogy mit ér az, ha saját szemekkel nem látták az előrobogni a hadias kunokat, alacsony nyalka lovaikon, egyszerű dolmányaikban; a Mátyás feketé seregének vitézeit, a nógrádiakat piros dolmányaikban, fekete mentéikben; Báthori Zsigmond korabeli ruháiban, a brassói szászokat; páncél ingeikben a Rákóczy-féle szepesi lándzsásokat; Fejérmegye párduczboros vitézeit; Abaujmegye hajporos parókájú Mária Terézia korabeli csapatát; a torontáli perzekutorokat; egy csomó Csokonai Vitéz Mihályt Debreczenből; hét vagy nyolcz Dobó Istvánt Hevesből; — de ki tudná azt mind elszámolni?

Hát még a csatlósok, hát még az apródok, hát még a lovak, hát még a szerszámok, de hát még a többi...

M—th K.

AZ EZREDÉVI ÜNNEPÉLYEK.

Most már egész nemzetközi színezete van a magyar fővárosnak. Észrevehető számmal járnak el az idegenek. Megkezdődtek a kongresszusok, melyek egy része a külföldről egészíti ki magát. A nyári százhusz kongresszus színhelye Budapest. A mult héten volt a *sajtó nemzetközi kongresszusa*, melyre közel négyzásszaj jelentek meg, a világ minden részéből. A *budai lövész-egylet* kétszáz éves jubileuma alkalmából, melyre Ausztriából is sokan érkeztek, szintén összeült a *lövész-kongresszus*. Megtartották az *országos kereskedelmi kongresszust* is, erre következett a *nemzetközi posta- és táviró-kongresszus*. Jön most már a többi is, figyelemmel is alig kísérheti más, mint a kit szakszerűleg érdekelnek a kongresszus tárgyai.

Az ország minden részéből pedig nagy tömegekben rándulnak föl a kiállításra, nemcsak a módosabb és vagyonos osztály, hanem a földművesek is, sőt nemcsak a felnőttek, de az iskolás gyermekek százai. Ha a szlapon Pozsegamegyéből ezernél nagyobb tömeg érkezik egyszerre, Torontálból pedig ismét ezer iskolás fiú és leány, Fiuméből az ottani állami iskolák növendékei: ezek már nagyon szembetűnők a főváros utcáiban, a kiállítás területén is öröndetes hatást tesznek mindenfelé, hirdelve, hogy az ország fővárosa központ, mely vonz, melyben érvényesül a magyar állam ereje.

Debreczenből is 90 leány növendék érkezett e hó 17-ikén. A gyermekraj egész fölűditi a kiállítás területét, a mint tanítóik vezetése alatt szép párosan mennek egyik pavillonból a másikba. Ebédelni a kiállítási faluba mennek, a hol elkerített helyen a fák alatt terítenek nekik. Ilyenkor élénkelik Kölcsey Hymuszát.

A király a kiállításon. Ő felsége a közelebbi napokban ismét folytatta a kiállítás megzemléését. Nagy figyelemmel, érdeklődéssel néz meg mindent, részletesen kérdezősködik a kiállítóktól, hogy mióta áll fenn a gyár, milyen az üzlet menete, hol van fogyasztó piacza.

Junius 14-ikén délelőn ő felsége harmadfél órát időzött a kiállításon, de csak két nagy csarnokot nézett meg: az építési iparét és közlekedési csarnokot. Kevés látogatója akad a kiállításnak, a ki oly behatón szemléli meg mindent, mint a király.

Junius 16-ikán délután 2 órakor folytatta ő felsége a szemlést, az óriási gépcarnoknál kezdve, mely oly öröndetes mutatja a gép-ipar fejlődését. A hosszú szemle után átment a *sajtó és közművelődési pavillonba*, hol *Szell Kálmán*, báró *Eötvös Loránd*, *Wartha Vince*, *P. Theurevok Emil*, *Horváth Gyula*, *Emich Gusztáv*, *Láng Lajos*, stb. fogadták, mint a sajtónak és a közművelődési egyesületeknek a képviselői. A király legelőször is a földszinti újságolvasó terembe ment, hol megnézte a statisztikai kiállítás térképét. Majd átment a *könyvtárolók* szomszédos kiállításához. Itt *Hoffmann Alfréd* csoportbiztos vette át a kalauzólást. A *Pallas* irodalmi és nyomdai részvény-társaság kiállításánál *Gerő Lajos* igazgató a nagy lexikonra és a honvédség kiadványaira hívta föl a király figyelmét.

Majd a *Franklin-társulat* tömeges kiállítását nézte meg a király; *Benkő Gyula* igazgatótól kérdezte, mióta áll fenn a társulat, mire az igazgató azt válaszolta, hogy az intézet egyik része 1715-ben Pozsonyban, a másik része pedig 1816-ban Kassán létesült. Az uralkodó figyelmét különösen a *Corpus juris* új kiadása kötötte le. A király kérdésre *Benkő* megjegyezte, hogy hat kötet a régi törvényeket, tízenegy pedig azokat tartalmazza a melyeket a kiegyezés óta alkottak. *Szell Kálmán* látva az uralkodó érdeklődését, megjegyezte: — «Felséges uram, újabb sokkal több törvényt alkottak, mint régente». — «Talán többet is, mint kellene», válaszolt mosolygva tréfásan ő felsége. Az *Eden-berger-cég* kiállításánál *Hoffmann*, a cég főnöke, a tudományos és iskolai könyvekre, mint a cég főüzletgára hívta fel az uralkodó figyelmét, megjegyezve, hogy az ezekkel való foglalkozás szerény, de gondos tevékenységet igényel. «Nemes feladat» volt a király válasza. Az *Athenaeum* igazgatója, *Emich Gusztáv*, a «Magyar nemzet története» és a *Márk-krónika* egyik példányát mutatta be a királynak.

A pavillon előtermét és egy nagy termet a *közművelődési egyesületek* foglalnak el. Ezt is nagy érdeklődéssel tekintette meg ő felsége, kinek *Szell Kálmán*, mint a közművelődési egyesületek végrehajtó-bizottságának elnöke, bemutatta *Sándor Józsefet*, az E. M. K. E. főtitkárát, a bizottság elnökét és a csoport rendezőjét, *Horváth Gyula* alelnököt, *Rákosi Jenőt* a dunántúli egylet alelnökét, és *Lőrincz Györgyöt* a felvidéki közművelődési egylet titkárát. Az uralkodó először a *Petőfi* honvédszobor előtt állt meg, melyet *Köllő Miklós* készített Segesvárra. Aztán az E. M. K. E. székhelyére, Kolozsvárra vonatkozó képeket nézte meg, köztük az egylet palotáját, és a főter képet. Utóbbinál felvilágosítást kért a *Mátyás-szobor* sorsáról, mely erre a térre jön. Kérdezte, hogy áll a tervezet kivitele, melyről tudta, hogy Budapestet készül (Fadrusz János műve). *Sándor József* elmondta, hogy az alapkövetétel szeptember 30-án lesz; a leleplezés a jövő évben, a melyre úgy Kolozsvár közönsége, mint az erdélyi rész epedve várja az uralkodó látogató szoborra a közönség a király példáját követve, nagy lelkesen adakozik. A király örömet fejezte ki a siker fölött és a várásra nézve mosolygva hajtotta meg a fejét.

A többi közművelődési egyesületről is több kérdést intéztem, ő felsége a *kozoktatásügyi* csarnokban folytatta tovább látogatását. Itt *Wallasics* miniszter bemutatta az uralkodónak *Szász Domokos* püspököt. «Régóta ismerem», mondotta a király. A püspök, mint kiállító az erdélyi református egyházkerület domborművé térképét mutatta be, melyet a király érdeklődéssel szemlélt meg. — «A térkép, — mondá a püspök, — az egyházi alsó és felső oktatás terén első sorban a magyar faj érdekeinek biztosítása czéljából létrejött alkotások képét mutatja be. Egészen új templomok, iskolák, papi lakok, a melyeknek száma meghaladja a 700-at s a melyekben 3 millió frton felüli összeg van befektetve. Ezután bemutatta az uralkodónak a kolozsvári teológiai fakultás épületének akvarell-képét és figyelmeztette a királyt arra, hogy ez az intézet az, melyet legutóbbi kolozsvári tartózkodása alkalmával látogatásával megemlékeztem. — «Élénken emlékezem», felelt a király. Visszatérve a domborművé térképhez, így szólt a király: — «Nagyon szép és öröndetes haladás.»

Ő felsége ezután elismerését fejezte ki a püspök előtt. Ezután megnézte a király a csarnok többi látóvalóit is. Az egyetem orvosi fakultásától kiállított gyűjtemények megzemlézésével zárta be körútját, a mely két és fél órahosszat tartott és fél 5 órakor a közönség riadó eljénzésétől kísérve hajtott el a kiállításról.

A király junius 18-án d. n. 2 órakor újabb ellátogatott a kiállításra s a rekkenő hőségben teljes három óránt járt sorra több csarnokot, s csak 5 órakor tért vissza a kiállításról a királyi várakba.

A kiállításra érkezve, a király először a *közti kocsi pavillonjába* ment, hol *Dániel Ernő* miniszter fogadta és kalauzolta; a király igen elismerőleg nyilatkozott itt a magyar kocsi-ipar fejlődéséről. Majd a *posta- és táviró-pavillon* látogatta meg a király, a melyben *Szalay Péter* miniszteri tanácsos kalauzolta. Az *emberbaráti intézetek pavillonjában* *Wallasics Gyula* miniszter, *Szathmáry György* miniszteri tanácsos csoport-elnök és *György Aladár* csoportbiztos fogadták a királyt, a ki több jótékony intézet, jelesen a vakok intézete ügyeiben intézett kérdéseket *György Aladárnak*, így kérdezte: — «Hány intézet van a vakok számára?» — «Csak egy.» — «S körülbelül hányan vannak szükségbe ilyen intézetre?» — «Tízennyolcz embernek.» — «Egy intézet bizony kevés így körülmények közt», mondotta a király. Ezután a kolozsvári siketnémák intézetének s a rákosapóti, istvánkelti kertészeti intézetnek kiállítását tekintette meg a király s majd sorra számos jótékony intézet kiállítását tárgyalt. Az *igazságügyi pavillonban* *Erdélyi Sándor* miniszter és *György Elek* ügyvédi kamarai elnök kalauzolták a királyt, az *egészségügyi pavillonban* *Perezel* belügyminiszter, *Korányi Frigyes* csoportelnök, majd *dr. Farkas László*, *Fodor József* egyetemi tanár, stb., a *mentők pavillonjában* *gr. Andrássy Aladár* a mentő-egyesület elnöke és *dr. Kresz Géza*. Végül a *balneológiai pavillon* látogatta meg a király, s érdeklődéssel tekintette meg itt a *Tanffer Vilmos* egyetemi tanár kalauzálása mellett a hazai fürdők kiállítását s a nevezetesen fürdőinket feltüntető körképeket, panorámákat. A király eltávozása előtt bejegyezte a nevét a kiállítás látogatóinak névállírásait tartalmazó aranykönyvbe az arany-pavillonban.

Ezer iskolás gyermek a kiállítás tömeges látogatói közt ezen a héten a *torontálmegyei ezer iskolás gyermek* kellett nagy érdeklődést. E hó 15-ikén este feljöttek meg a vidám és tarka csapat, melyet *dr. Steinbach Antal* tanfelügyelő és *dr. Molnár Antal*, a temesmegyei tantestület elnöke vezetett. A kiránduló ezer gyermek mindkét nembeli elemi, ipar- és polgári iskolai tanulókból került ki, német, tót, bolgár, oláh és szerb ajkúak, de az iskoláztatás következtében mindegyik beszél többé-kevésbé jól, egy része pedig már tökéletesen magyarul.

A gyermekek kíséretében volt száznegy tanító, tanítónő és hitoktató. Maguk a tanítók nemzeti színű szalaggal, a gyermekek pedig nemzeti színű kokárdákkal voltak feldíszítve, s azokon felírva a község neve, a hova a gyermek való, az iskola és a gyermek nemzetisége. Az érkezőket a pályaházban a kiállítás igazgatósága részéről *dr. Kovács Gyula*, a kultuszminiszter nevében pedig *Dömötör Géza* képviselőtisztelettel fogadta szives üdvözlő beszéddel, a mit az apró had szűnni nem akaró éljénzésel hálált meg. Aztán megindult a jövedelmi gyermekereg a kiállítási barakk felé, hol összesen ezret helyeztek el közülök. A barakk előtt várt már rájuk *Wallasics Gyula* közoktatási és *Dániel Ernő* kereskedelmi miniszter, továbbá a népkönyvia védnöke, *Dániel Ernő*, annak elnöke, *Hieronymus* Károlyné és az egész hölgybizottság. A gyermekek elhelyezésük után vacsorára gyűltek egybe, vigan költötték el a «zámukra» felzárkózott hideg és meleg

Weinwurm Antal fényképe.

A TÖRVÉNYHOZÁS EZREDÉVI DÍSZÜLÉSE AZ ÚJ ORSZÁGHÁZBAN.

ételeket s azután pihenésre tértek. A pancsovai leányiskolák növendékeit *Dömötör Géza* vezette el az *Andrássy-uti tanítóképző* intézetbe, a hol a kilencvenhárom tagból álló csoportot szintén vendégszeretón fogadták. Másnap reggel testületileg vonultak a kiállítás területére, a hol nagy kíváncsisággal néztek meg mindent, eloszolva több csoportra. A fővárosban is csoportokban tekintették körül, méltó feltűnést kelte mindenütt, a hol csak megfordultak.

A pusztaszerezi ünnep. Pusztaszerezi a honalapítás monumentális emlékének alapkövét jun. 27-én teszik le nagy ünnepélyllyel a kormány képviselőjének, az országgyűlés küldöttségének, az érdekeltek három törvényhatóság, Csongrádmegye, Szeged és Hódmező-Vásárhely városok képviselőitelenek jelenlétében. Meghívják a tudományos testületeket és a sajtót is.

A budapestiek külön vonaton érkeznek 27-én reggel Kistelekre, a honnan kocsin mennek a helyszínre. Délelőn *Csongrádmegye* díszgyűlést tart. Ezt követi *Berzeviczy Albert*, a képviselőház alelnökének ünnepi beszéde. Délután fél 2 órakor lesz a pusztaszerezi Arpád-emlék alapkövének fölavatása. *Darányi Ignác* miniszter és a három törvényhatóság feje kalapácsütésekkel avatják fel az emléket, mire a miniszter az emlék megőrzését Csongrádmegye törvényhatóságára bizza. Erre a beszédre *Csató Zsigmond* alispán felel, ezután következnek a nagy lakoma, a nép megvendégelése. A nép számára 300 bográcsban főzik a marha-paprikást. A budapesti és megyei vendégek részére 300 terítékre tervezik a lakomát. *Pallavicini* őrnagy, kinek birtokán emelkedik az emlék, az ünnep köztéjeire 1500 frtot ajánlott, három hízó marhát a nép megvendégelésére, 80 hold bevetett területen utat vágatott a környék népének, 15 hold területen lekaszálták a vetést, hogy a népek helye legyen és egy a kastélyt, mint uradalmi épületeket a vendégek rendelkezésére bocsátja.

Ezredévi bál Londonban. *Dejm* londoni osztórák-magyar nagykövete július 14-én fényes bált rendez a londoni Royal Instint termében a magyar nemzeti ünnep alkalmából. Az ünnepet az összes londoni nagykövete és nejkéj védnöksége alatt tartják. A rendezőség névsorában ott találjuk a Londonban élő magyar arisztokraták neveit, mint *Eszterházy grófot*, *Pálffy herceget*, stb. Az estélyre tett előkészületek után ítélve, a bál rendkívül fényes lesz.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Tarka képek a kalotaszegi varrottasokról. E cím alatt *Gyarmathy Zsigáné*, Kalotaszeg női háziiparának lelkes szószólója, díszes kiállítású képes kötetet adott ki a Franklin-Társulatnál, hogy menél tüzetesebben s menél szélesebb körökben ismertesse szülőföldjének, a Kalotaszegnek tisztán magyar nemzeti jellegű s a népies művészet legmagasabb színvonaláig emelkedő himzseit, melyek különösen a derék írónő buzgólkodása folytán nemcsak európai hírnévre emelkedtek, hanem ma már kedvelt díszai a királyi termeknek épen úgy, mint az előkelő világ a művészet és irodalom csarnokainak.

Az ezredévi nagy ünnep alkalmához egészen méltó ez az ügyesen szerkesztett díszes könyv, mely megérdemelt magasztalása a kalotaszegi fodorvásznú varrottasnak s azzal együtt a kalotaszegi magyar nép művészi érzékének és képességének. Szép és meggyőző szavakban mondja el *Gyarmathyné*, hogy a nép asszonyának és lányának e művei igazak, egyszerűek és kedvesek, mint maga a természet, mely az idegen elemelő környezett kalotaszegi magyar nép lakóhelyétől szolgál; de egyszerűsége maradóan becsüek, mint az igazi művészet alkotásai. — A varrottas készítmények ismertetéséből egy szakértőn s bájós kép tárul itt föl az olvasó előtt, szakértően jellemezve a legszebb motívumokat s azok mesteri megalkotását. A könyv 28 fejezete kiterjeszkedik a nép művészetének tüzetes ismertetésén kívül azokra a hódításokra is, a melyeket e kedves magyar nő munkák a legelőkelőbb úri, sőt a fejedelmi palotákban is tettek. Szól *Erzsébet királyné* által megrendelt himzett lepedőről, *Mária Valéria királykisasszony* kelengyéről, *Klotild*, *Isabella* és *Mária Terézia* főhercegnők megrendeléseiről, az angol trónörökös fia nejkének, *Teck Mary* hercegnőnek varrottasairól, továbbá *Herich Károlyné*nek, *gr. Csáky Albinné*nek, öv. *gr. Kornis Miklósné*nek, *Munkácsy Mihályné*nek s másoknak a kalotaszegi varrottasok terjesztésében buzgólkodásáról. Az egész munkát igazi hazafias szellem és a magyar nép iránti szeretet melegé lengi át. Érdeklőségét nem kevésbé fokozza az előadás bája és az írónő egyéniségének vonzó sajátosságai, ki, midőn kedves szülőföldjének ily fontos háziiparát tüzetesen ismerteti, egyszerűsége olyan kellemes olvasmányt ad, a mely minden magyar nő figyelmére a legnagyobb mértékben érdemes. A *negyven képpel*

A JUNIUS 8-IKI DÍSZMENET A MARGIT-HID PESTI FEJÉNÉL.

Kalmár fényképe.

azok közt czimképül Izabella főhercegnőnek, mint az ezredévi kiállítás háziipari védnökének arczképével díszített munka nagy nyolczadrét alakban igen díszes kiállításban a Franklin-Társulat kiadásában jelent meg. Ára 1 frt 50 kr.; külön nagy díszű kiadásban és szép kötésben pedig 10 forint. Megrendelhető a Franklin-Társulat könyvkiadó-hivatalában.

*Ezer év, történeti drámai költemény, három felvonásban, előjátékkal és utóhanggal; írták Szász Károly és Ifj. Szász Béla. E költői és hazafias munkát, melyet a Franklin-társulat szép kiadásban bocsátotta közre 255 oldal elofoglalo kötetbe, lapunk már bővebben ismertette ezéltől pár héttel, mikor nagyobb mutatványt is közölt belőle. Most tehát előnének tartjuk egyszerűen föl hívni az irodalomkedvelő közönség figyelmét a lapunk mai számához mellékelt fólhívatásra, melyet ez ének műről a Franklin-társulat adott ki.

Magyar családélet és háztartás a XVI. és XVII. században. Írta báró Radvánszky Béla. Rég hagyta el a sajtót egy-egy érdekesebb kötet, mint ez, melynek segítségével bepillantunk az ósök belső családi életébe, szokásaiba, a melyekről eddig oly keveset tudunk. Ezen a téren a tudós főúri szerző már eddig is nagy érdemeket szerzett búvárlataival s azok eredményének közzétételével, melyeket most ismét gyarapított, midőn magát nemcsak a régi élet egyik leghivatottabb búvárának mutatja be, hanem egyszerűsind oly kitünően megírta, összeállított művel is megajándékozta irodalmunkat, mely tudományos becsé mellett mint olvasmány is egyike a legérdekesebbeknek. Tárja el a terjedelmes kötet a XVI. és XVII. századok lakási, butorati szokásait, részletesen leírja, milyen volt ósünk ágyműve, fehér-ruhája, egyéb ruhadarabjai, férfiak és nők, kimerítően beszél a hajviseletről, az ékszeréről, a használatban volt edényekről, evőeszközökről, továbbá a házassági, keresztelési szokásról, a nevelésről, időöltéséről, háztartásról, asztali rendtartásról, stb. E kötethez még két más, hasonló tartalmú kötet tartozik, melyek együtt az említett századok családéletének valóban hű és kimerítő képét tárják elénk. A mű Budapestben a Hornyánszky Viktor kiadásában jelent meg s a három kötet ára 10 forint.

A műcsarnokból. A műcsarnok kiállításán a gr. Esterházy-díjat (300 frt) Kosziczky Jenő 'Könyha csendélet' című vízfestményének ítéltek oda a bírálóknak. Nehány nap előtt két nagyobb történelmi festményrel gyarapodott a műkiállítás Eisenhut

Ferenczről a 'Zentai ütközettel', Zemplényi Tivadartól pedig 'Vak Vazul'-jal.

ELŐFIZETÉSI FÖLHÍVÁS.

Azon olvasóinkat, kiknek előfizetése e hó végén lejár, fölkérjük annak mielőbbi megújítására, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be.

Előfizetési feltételeink:

Table with columns for subscription types (e.g., 'A Vasárnapi Ujság'), duration (e.g., '8 frt - kr.', '4 frt - kr.', '2 frt - kr.'), and other details.

Az előfizetés bármelyik hónap elsőjétől kezdve eszközölhető.

Az előfizetések a 'Vasárnapi Ujság', és 'Politikai Ujdonságok' kiadó-hivatalába, Budapest, Egyetem utca 4. küldendők.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A magyar tud. akadémia június. 15-iki ülésén Than Károly elnökölt, és szaktudományi előadások voltak napi rendben.

Horváth Géza bemutatta néhai Petényi Salamon jeles magyar zoológus évtizedekre terjedő tudományos kutatásainak eredményét, a melyeket Herman Ottó kegyeltes buzgalommal gyűjtött egybe. Az értekezés meleg hangon emlékezik meg az elhunyt tudós munkásságáról. Petényi tudományos irányát legjobban jellemzi az az értekezés, a melyet Csörgey Titusz, a magyar ornithologiai központ gyakornoka Petényi hagyatékából fölforgozott és a mely a pász-tormadár (Pastor roseus) terjedelmese és kimerítő monografiája. Ezt az értekezést is Horváth Géza olvasta fel. Azután Klug Nándor mutatta be Terray Pál egyetemi magintanár dolgozatát az anyacsere-re. Ugyancsak Klug Nándor mutatta be Hirschler Agoston és Terray Pál egyetemi magintanárnak értekezését. Végül bemutatta Korányi Sándor egyetemi magintanárnak, Thanhoff Lajos pedig Csiky János egyetemi második bönczeti intézeti gyakor-

A Kisfaludy-társaság június 17-ikén tartotta utolsó ülését a nyári szünetek előtt. Beöthy szépi tanulmányt olvasott föl az invokációkról, vizsgálván az epikai invokáció léktanát, azaz valamely felsőbb hatalomnak segélyül hívását, a mi az epos egyik sajátja. Az értekezés eleje az ihlettel foglalkozik, a művészi hevület legmagasabb fokával, a melyet Plato isteni örületnek nevezett. Azután áttér az invokáció történetére. Miként keletkezett a nép azon hiedelméül, hogy az Isten szólal meg a költőben és mielőtt nyilatkozik ez meg Homer, Vergilius, Zrinyi, Vörösmarty, Czuczor és Arany hőskölteményeinek invokációiban. Az értekezés nagy tetszést arított. — Utána Kosza Andor olvasta fel D. Békássy Helén asszony költői beszélyét, 'Ilonka' czimmel. Tárja a családotti leány bánta és boldogságának visszanyerése első szerelme visszatérte. Végül Vargha Gyula mutatótt be Zempléni Árpádot egy fordítást 'A farkas haláltól', Alfréd de Vignynek egyik világszerte ismert költeményét, szép fordításban. Végül folyó ügyeket tárgyaltak.

MI UJSÁG?

*Képeinkhez. A június 8-iki nemzeti ünnep nagy díszmenetéről ismét több képet közlünk pillanatnyi fényképi fölvételek után, a menet és a város különböző részeiről, egyes bandériumi csoportokról, s az új országház előtt kifejlődött pompás jelenetekről.

Az új országház előtti színhelyt nemcsak egy képünk tünteti föl, hogy a főváros nagyszerű monumentális épületét minél több oldalról bemutatassuk. Ezeket részint Divald Károly, részint Janovits Emil mérnök, műkedvelő fényképező vette föl, s a legtöbbben az egyes alakok is majd mind fölismerhetők. Egyik képin, Kalmár fényképezéstől, a Margit-híd pesti fejenél alakult mozgalmas tömeggel együtt mutatja a menetet. Itt az emberek meg a táviró sodronyok póznáit is megszékelték, az ott állnak és fogóznak az elszigetelő eszközök tartó vashorgokon, a legvakmerőbb helyzetben. Dunky fivérének két érdekes fénykép-fölvételeit szintén mai számunk közli.

A június 8-iki történelmi nevezetességű országgyűlésről Weinwurm fényképező vette le azt a jelenetet, mely gr. Károlyi Tibor, a főrendiház elnöke megnyitja az ülést. A gyönyörű kupolaterem homályos világítása teljesen megfelelő a hely komolyságának, kevésbé a fényképező eljárásának. A kép, melyet a gép itt megörökíthetett, mindazonáltal becses emlék marad. Az egyik félke be volt rendezve meggyiszn bárosny függönyökkel és menyegyzettel a korona és koronázási jelvények számára.

Az alatta levő emelvényen helyezték el a drága kincseket. Balra Salávy József, jobbra b. Radvánszky Béla koronaőrök foglaltak helyet. Elöl állították föl az emelvényt az előnkés számára, melyen gróf Károlyi Tibor főrendiházi alelnöknek és Szilágyi Dezső képviselőházi elnöknek jutott hely, az elnökség két oldalán a jegyzőkkel, a kik a főrendiház részéről voltak: Gyulai Pál (gr. Károlyi jobbján) és Molnár Antal. Az elnökségi emelvény előtt még a gyorsírók tünnek föl asztaloknál. Az emelvények körül sorakoznak a főrendiház és képviselőház tagjai. A korona helyéből jobbra és balra eső fülkéket páholyokká alakították, s itt rendeztek be helyet a királyi család tagjainak. A főhercegek tagjai lévén a magyar főrendiháznak, mint tagok jelentek meg a nevezetes ülésen, s a képen jobbról mutatkozott páholyt töltötték be. Szemben ezzel balról a főhercegek jelentek meg, mindnyájan díszmagyarban emelvén az úgy is rendkívül szingzagban ragyogását.

A Vörös-kereszt-egyesület védnöke. A Vörös-kereszt-egylet védnöke Magyarországon és Ausztriában a király, kit azonban az elhunyt Károly Lajos főherceggel helyettesített. Ő felsége most másik test-vöröscsót, Lajos Győző főherceget nevezte ki védnökhelyettesnek. A b. Báuffy miniszterelnökhöz intézett királyi kéziratot e hó 17-ikén közölte a hivatalos lap, s ebben találjuk az eddig rendszeren Lajos Vikornak nevezett főherceg nevét megmagyarosítva, Lajos Győzőnek.

A nemzetközi hírlapírói kongresszus. Közel négyszáz hírlapíró volt együtt ezen a héten Európából, de sőt Amerikából is. Június 14-ikén érkeztek gőzhajón s 17-ikén fejezték be tárgyalásukat. Még e hó 18-ikát Budapesten töltötték, aztán sokan kiránduló utakra indultak az ország különböző részeibe.

A sajtó kongresszusa a hírlapírói érdekek általános védelmére alakult, s nálunk tartotta harmadik kongresszusát, mely egyszerűen a legnépesebb is volt. Sok előkelő és hírneves író, s egy pár angol miss is részt vett a gyűlésen. Németország 60 taggal, Ausztria 50, Franciaország 81, Olaszország 32, Belgium 18, Anglia 24 taggal volt képviselve, ezenkívül spanyol, svéd, norvég, orosz, belga, dán, svájci és amerikai hírlapírók jöttek el. A kongresszus főtagja volt a mult évben Bordeauxban tartott kongresszus hozott alapsabályok elfogadása, de főképp a sajtóegyesületek központi irodájának megállapítása, s a legközelebbi kongresszus helyének eldöntése. Ez utóbbira nézve Liszabon és Stockholm városoknak volt párta. A kongresszus minden ülésén más-más nemzetbeli foglalták el az elnöki és tisztviselői helyet. A gyűléseket az új városháza szép termében tartották. Az elsőre, e hó 15-ikén megjelentek a miniszterek közül b. Bánffy, Perczel Dezső, Dániel Ernő, Darányi Ignác, Wassics Gyula, továbbá a polgármesterek, herceg Lobkowitz hadtestparancsnok, a közelet számos bánta, ezek közt a Wackerle Sándor és Jókai Mór. A megnyitót ült meg Magyar bíró vezette, s Rákosi Jenő, az Otthon elnöke nyitotta meg francia nyelvű díszes társaságot, Wassics miniszter a kormányzó Ráth Károly főpolgármester a főváros nevében köszöntöttek a sajtó képviselőit, kiknek nevében a nemzetközi sajtóbizottság elnöke, a bécsi Singer Vilmos magyarul és némétül válaszolt. A jövő kongresszus helyétől Stockholmot választották.

A tárgyalásokon kivül idét a látogatások és meghívások vették igénybe. E hó 15-ikén délután 3 órakor a kiállítási igazgatóság meghívására az ünnepélyek csarnokában gyűltek össze lakomára. A felköszöntők sorát Dániel miniszter nyitotta meg; aztán az angol sajtó egyesület ősz elnöke Crosby beszélt, bevallva, hogy ők Magyarországról voltakép bizony igen keveset tudtak. Jóformán csak annyit, hogy van itt egy Jókai Mór, a körül van egy ország. (Zajos derültség.) Idejében, örömmel lát itt hatalmas, fejlődő, nagy nemzetet; egy várost, a hol mindenütt a mérvet tapaszthatja az ember. Jókai is mondott nagy tetszés közt felköszöntőt.

Június 16-ikán, az ülés után, a Dunán tett kirándulást a társaság a 'Széchenyi' gőzhajóval. A kirándulást a főváros rendezte. Előbb fölmentek Újpesten túl, aztán visszafordulva a Margit-hídig tekintették meg, majd ismét hajóra ülve, az ott terített bédhez ültek, s az estét a főváros egyik új mulató helyén, a Lágymányoson épített 'Konstantinápoly'-ban fejezték be, hol harsogott a zene és pompás tűzijátékok gyújtottak föl.

Június 17-ikén értek véget a kongresszus ülések, aztán az Otthon helyiségeiben tanulmányozták a kirándulási tervezeteket, s választották a Felvidék, a Délvidék, a Balaton és a Királyhágón-tul közül. A kereskedelmi miniszter, a déli vasut társasága előzékenyen ajánlották föl a külön vonatokat. A délutánt különben a kiállítás területén tartották. Este a miniszterelnöknél volt estély, mely egybe-

gyűjtötte a főváros előkelőseit vendégeinkkel együtt. A miniszterelnök és neje nagy szíves-séggel fogadták a vendégeket, kik között sok högy is volt. A fényes estély éjjelég tartott. Sajnos, hogy a budai gőzsilón történt baleset oly megrendítőn fejezte be a fényes mulatságot.

Az operaszínházban jun. 18-ikán este díszelőadás Erkel 'Bánk bán' operáját vendék elő, Bianchi Bianca (Melinda) föllepével. Vendégeink nagy számmal jelentek meg.

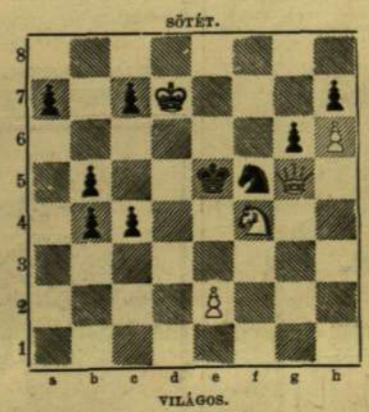
—x— 'Star' életbiztosító-társaság. London. Az előttünk fekvő 1895-ik évi jelentésből, mely a társaságnak 1896 márczius 11-én tartott közgyűlésén a részvényesek és biztosított felek elő terjesztetett, következő adatokat emeljük ki: Az 1895-ik évben 6404 biztosítási ajánlat 56.695.975 korona összegegyről nyújtott be, melyek közül 1281 részben visszautasított, részben meg el nem intéztet, 5123 kötvény állított ki 43.901.300 korona összegegyről, melyekért 1.692.784 korona bevezetett első évi díj fejében. Azonra kezdődő 20.693 korona életjáradékot 246.051 korona bevezetett. Az érvényben levő biztosítások összege 364.557.860 koronára rug. A mérleg-számla a következő adatokat tünteti föl: Vagyon: Jélszalogok 29.963.529, kölcsönök kötvényekre 6.196.722, állampapírok, elsőbbségek és részvények 46.051.319, biztosítók 1.043.187, ingatlanok 2.523.456, teleknyár-dék 1.962.364, kölcsönök életjáradékokra 1.395.590, künnlevő kamatok 157.947, ös-zegyintött kamatok 1.197.538, künnlevő díj-követelések 4.434.934, készpénzben bankoknál 877.500, pénztári készlet 68.633, összesen 95.872.719 korona. Tehér: Bevezetett részvénytőke 125.000, biztosítási és életjáradék-alap 95.043.366, elismert, de még ki nem fizetett követelések 704.353, összesen 95.872.719 korona. A nyereség- és veszteség-számla adatai: Bevétel: Biztosítás: alap az év elején 89.439.115, díjbevitel 11.479.666, bevétel életjáradék-kért 246.051, kamatok és osztalékok 3.391.231, illetékek 7.110, összesen 104.563.173 korona. Kiadások: Esedékes kötvényekért 6.145.768, visszaváltások 612.074 életjáradékok 342.237, jutalékok 1.222.416, igazgatóság és kezelési költségek 657.868, orvosi tszletoldijak 118.221, jövedelmi adó 169.106, készpénzszámlák a részvényeseknek és kötvénytulajdosoknak 6250, díjlevonások osztalék fejében 120.866, biztosítási alap 1894 végén 95.168.367, összesen 104.563.173 korona. A társaság magyarországi képviselősege mult év április hóban kezdvén meg működését, a magyarországi üzletről külön meglehet nem készített, mindamelllett ezen rövid idő dacára létjogosultságát minden beigazolta és a társaság az egész országban, a legjobb körökben, számos felet nyert meg.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunyt a kézműves ipocsok: Id. Szilágyi Lajos, ügyvéd, a Pestlebbi bizottsági tagja s volt főszoigabírája, 77 éves korában, Szent-Márton-Káttán. Halálát fián, Ifj. Szilágyi Lajos riecekve főszoigabíron kívül még 6 gyermeke, 22 unokája, 2 dédunokája s anyósja, a 100 éves matróna, özvegy Battka Sámuelné gyászolják s több előkelő pestmegeyi család. — Mklóvics Bálint, ref. lelkész, egyházmegyei tanácsbíró, 65 éves, Hódmező-Vásárhelyen. — DELLA VEDELLA ANTAL, régi honvédtiszt, az arany érdem-kereszt tulajdonosa, 67 éves, Budapestben. — TÁSKÓ JÁNOS, 1848/49-es honvéd-budai főhadnagy, okleveles mérnök, 78 éves, Záturszán. — DR. NEUSCHLOSS ANTAL, fővárosi ügyvéd, 32 éves korában. — KOSZTICZ ISTVÁN, Temesvár városi tszletbeli főmérnök, 42 éves korában. — TAKÁTSY SÁNDOR, földbirtokos, 70 éves, Kunhegyesen meghalt. Közül rokona volt Bernáth Gusznak. — BAN GYULA, ügyvédjelölt, tartalékos honvédtábornagy, 26 éves, Makón. — VIKÁR KÁLMÁN, magyar-ati kirgogyzó és anyakönyvvizető, 28 éves korában. — POZSONY NÓVÁK DÁNIELNÉ, szül. NOVÁK MÁRIA, 83 éves, Ózsonyban. — BALÁS ISZABELLA, nőgrádmegyei földbirtokosnő, Vácson, hol nagy részvét közt temették el. — VASZARY BELÁNÉ, szül. HÁTEZKY ANNA, 20 éves korában meghalt. A hercegeprimás, ki az elhunytban rokonát gyászolja, a mult év szeptember havában eskette össze a fiatal nőt öccsével.

SAKKJÁTÉK.

1957. számú feladvány. Gérecz Károlytól.

Világos indál s az ötödik lépésre matot mond.

Szerkesztői mondanivalók.

Pedig a gyermekek voltak hajlandósák. Történelmi események, az érdekes történet — bár jobb részei is vannak — általában meglehetősen szárazon van feldolgozva, több helyen pedig, a hol részletesebb festés lett volna helyén, csak krónika-szerű érdektelen elmondással találkozunk.

Szeged. L. M. Gyarmathy Zeigáné 'Zudorok' című regénye július hóban lesz befejezve 'Regénytárunk'-ban; Verne 'Senki íla' című regénye talán 2-3 héttel később.

Ének ezredéves ünnepünkre. Sajnálattal bár, ki kell jelentenünk, hogy kívánságunk nem tehetően eleget. A mostani tárgyalásban lehetetlen, hogy oly költeményt, mely már külön lapokon számtalan példány-elterjedt, mi ismét lenyomassunk.

Erdőben. A gyöngye verselés egészen elrontja; pedig tartalmazza szép, kivéve a négy utolsó versszakot, mely nem eléggé világos.

KÉPTALÁNY.

A 'Vasárnapi Ujság' 23-ik számában között kép-talány megfejtése: Lehullott a rezgő nyírfa levele.

Heti naptár, június hó.

Table with columns for 'Nap', 'Kath. prot. naptár', and 'Görög keleti naptár'. It lists the days of the week and corresponding religious and secular events for June.

Hold változás. Holdtölte: 25-én reggel 8 ó. 11 pkor.

Felölös szerkesztő: Nagy Miklós. (L. Egyetem-tér 6. szám.)

Fouland-selymet 60 krtól 3 forint 35 krtól méterenkint — japáni, kínai, stb. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg-selymet 35 krtól 14 frt 65 krtól méterenkint sima, csikos, koczkázott mintázzottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőségben és 2000 szín és mintázzal) a megrendelt áru postabér- és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: Henneberg C. (cs. k. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelvél-lapokra 5 kros bélyeg vastagszandó. Magyar nyelvűen írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 6571

A hangtechnika csodái. A Telefon-Hirmondó kiállítási pavilonjában a napokban szerelték fel a 'hangosan beszédő tölcser'-t, a melyt a hallgatók néltán bámulatba ejti. A kiállítási pavilonban — a múltkor, hogy a fülhöz tartanánk a kagylót — oly tisztán hallható a kerepesi-úti központban tartott hangversenyek, mintha a hangversenyteremben ülünk. Mindenkiné ajánljuk, hogy ne mulassza el meghallgatni ezt a minden távolságot megszüntető, csodálatos új találmányt.

RAJECFÜRDŐ A KARPATOKBAN (női specificum). Vasas, timos hidegvíz- és vasfürdő. Újra-nan berendezett hidegvíz-nyelintzet. — Szénasvasfürdők Keller rendezés szerinti. Szénasvas forrás ivóforrások. Posta, távirat, Vasuti állomás: Zeolna; onnan kocsin egy órányira. A t. közönséget kérjük, az érkezést előzetesen tudatni. Prospektus kézzelgöl küldünk. Az igazgatóság.

Az ásványvizek királya Borszéki Bonyvíz BUDAPESTI FŐRAKTÁR FRUM ISTVÁN utad WERNER ADOLFNAI V. Eötvös-utca 48. MINDENÜTT KAPHATÓ!

A természetes savanyúvizek között a Krondorfi alkálikus SAVANYÚVÍZÜKÜT elsőrangú kitüntetésű egybevágó vegyelemzése alapján milyenséggel az első helyet foglalja el. Magyarországi főraktár: V. Széchenyi-utca 3. — Telefon 1108 sz.

„EGYETERTÉS” POLITIKAI NAPILAP.

Csávolszky Lajos, 1896. Kossuth Ferenc, felelős szerkesztő. XXX. évfolyam. Főmunkatárs.

Az Egyetértés nem dolgozik a hatásvadászat ócska eszközével, hogy magának egyszerre, sörgeesen csakhamar újra elmaradjon, új előzeteseket szerezzen mindenkor kellő színvonalon álló közleményei, gyors, pontos és minden tekintetben megbízható tudósításai által iparkodik régi, jó hírnevét mint hazánk legelső rangu napilapja állandóan fenntartani, hogy ez uton ne csak régi előzetesét kapcsolja állandóan magához, hanem közönségét új hódítások által évről-évre maradjon meg is szaporítsa.

Égész évre 20 frt — Fél évre 10 — Negyed évre 5 — Egy hóra 1 — 80

Előzetesek legelőszörben postautalványon az Egyetértés kiadóhivatalához Budapest, papnövelde-utca 8. intézendők.

ŐS BUDAVÁRA

(a kiállításal kapcsolatban) május 1-én megnyílt.

Berletjegyek az évadra 12 frt, hivatalnokok és tiszték r. 8 frt.

Kaphatók: Ős Budavárban (állatkert), Előjegyzhetők: Milleniumi utazási és ellátási vállalatnál (Gizella-tér 4.).

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment Capisci comp. Ezzen hírneves házi szer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedírző élektromi alkalmazatit készítenyél, oszánál, tagszaggatásnál és meghülésnél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakraiban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyarkorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszer-tárban késlelben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. Richter F. Ad. és társa, osz. ti. kir. városi szállitók, Budapest (Thüringia).

VASÁRNAPI UJSÁG. 25. SZÁM. 1896. 43. ÉVFOLYAM.

„EGYETERTÉS” POLITIKAI NAPILAP.

Csávolszky Lajos, 1896. Kossuth Ferenc, felelős szerkesztő. XXX. évfolyam. Főmunkatárs.

Az Egyetértés nem dolgozik a hatásvadászat ócska eszközével, hogy magának egyszerre, sörgeesen csakhamar újra elmaradjon, új előzeteseket szerezzen mindenkor kellő színvonalon álló közleményei, gyors, pontos és minden tekintetben megbízható tudósításai által iparkodik régi, jó hírnevét mint hazánk legelső rangu napilapja állandóan fenntartani, hogy ez uton ne csak régi előzetesét kapcsolja állandóan magához, hanem közönségét új hódítások által évről-évre maradjon meg is szaporítsa.

Legjobb és leghíresebb pipere hölgypor: a La VELOUTINE Különleges Rizpor BISMUTAL VEGYITVE CH. FAY, ILLATSZERÉSZ, PARIS — 9, rue de la Paix, 9 — PARIS. Paris 1889. Genf 1889. 1893. Chicago. Kitüntetve Magdeburg. Brüsszel 1891. Bécs 1891. London 1893. Egyetememes gyomorpor. Barella P. F. W.-től Berlin SW., Friedrichstrasse 220, a franciaországi orvosi társulatok tagja. Orvosilag legjobban ajánliták. Rendkívül sikeres, még idült gyomorbojoknál is. Szállit próbára ingyen, oszupán a viteldij megterítése mellett, berlini főraktárából. Ausztria-Magyarország számára egy doboz frt 1.60 Raktár: Budapest: Török József gyógyszer. király-utca 12. szám.

Legújabb divatu előrajzolt, megkezdett és készen himzett KÉZIMUNKÁK, nemkülönbén himzőanyagok és himzőszövetek rendkívül válasszétkban, szabott gyári árakban kaphatók Bérezi D. Sándor női kézimunka nagyiparosnál Budapest, VI. kerület, Király-utca 4/o. Képes árjegyzék, 1120 eredeti kézimunka-rajzzal, kívánatra rendelkezésre áll.

EMLEKEZŐ TEHETSÉG. „Das interessante Blatt” (Az érdekes lap) ezimű bécsi közlöny, 1895. decz. 5-ki 49. számában írja: „Az emlékező tehetség ápolása sok század óta sokat vitatott pont. Minél fogva időről időre különböző rendszerek (memotechnikáknak nevezve) morittek föl, melyeknek ezjára lett volna, a közönséget oda helyezni, hogy emlékező tehetségét javíthassa. Azonban csak Poehlmann emlékező-tana volt képes e téren teljes fordulatot létre hozni. Az ő tana nem kénszerített képzeteken, hanem természetes, logikai gondolkodáson alapul; kitűnő alapját képezi az utasítás a szórakozottság gyógyítására, s a fölfogási képesség erősítésére. Fokozkint tovább haladva, a tudomány minden ágából, a kereskedelmi és rendes mindennapi életben az első alaptörvényeket megmutatja, s végül általánosságban a fönnemlített utasítást az emlékezőt erősítésére nyújtja. Poehlmann nem árul egyszerűen elő nyomtatott lezetket, hanem minden egyes növendékével levélbeli érintkezésbe lép, átadni ezeket föladványait, s nem ritkán semmi fáradságtól, hogy őket erről vagy arról a pontról fölvilágossza.” Tervezeteket ingyen küld: Poehlmann L., München, Weinstrasse B. 18.

FORGÁCSOK. Irta AHO JÁNOS. Finn eredetiből fordította POPINI ALBERT. Ára füzve 1 frt 20 kr.

BRUNING G. C.-től, M. m. Frankfurtban. Elismert legjobb szőrvesztő szer, mérgegmentes, egészen ártalmatlan, a leggyonevédebb bőrt sem támadja meg, onnélfogva hölgyeknek kiválóan ajánlható. Hatása rögtöni és tökéletes. Egyetlen szőrvesztő szer, mely orvosiilag ajánlitatik, a melynek oroszországra vitelét a szent-pétervári orvosi hatóság megengedte, s mely az antwerpeni világháittásán az ottani Musée commercial de l'Institut expozitio de Commerce által elfogadva és kitüntette lett. Egy üvege 1 frt 75 kr., a hozzávaló eset 12 kr. Raktár: Budapest, TÖRÖK J. gyógyszer-tárban, Király-utca 12. szám.

„EGYETERTÉS” POLITIKAI NAPILAP.

Csávolszky Lajos, 1896. Kossuth Ferenc, felelős szerkesztő. XXX. évfolyam. Főmunkatárs.

Az Egyetértés nem dolgozik a hatásvadászat ócska eszközével, hogy magának egyszerre, sörgeesen csakhamar újra elmaradjon, új előzeteseket szerezzen mindenkor kellő színvonalon álló közleményei, gyors, pontos és minden tekintetben megbízható tudósításai által iparkodik régi, jó hírnevét mint hazánk legelső rangu napilapja állandóan fenntartani, hogy ez uton ne csak régi előzetesét kapcsolja állandóan magához, hanem közönségét új hódítások által évről-évre maradjon meg is szaporítsa.

MATTONI-FÉLE ERZSÉ-SÓSFÜRDŐ BET BUDAPEST-KELENFÖLD. Idény május 1-től szept. végéig. Keserű források. Ivó és fürdőgyógymód. A gyógyhely fürdő, esetleg ivótorrassa kitűnő eredménnyel alkalmazhatók: 1. Barmínó okok folytán keletkezett lobos izzadmányoknál. 2. Női bajoknál, különösen metritis chronicánál; méh körüli és hashártyalob után visszamaradt izzadmányoknál; a méhnek helyzetváltozások, nemkülönbén daganatok által előidézett izgatottsági tüneteknél; hurutos állapotok és tisztulási zavaroknál stb. 3. Az alhasi szervek bántalmainál: májbajok, szokványos székrekedés, stb. Zeirkornál. 5. Kőszvényél, stb.

PÜRÖD-ORVOS: DR. BRUCK JAKAB, az orsz. közegészségi tanács r. k. tagja. Egészséges fekvés, fél órányira a fővárostól, kellemes lakások, jó vendéglő, zene, kád-és márványfürdők, különféle ruhanyakésztülékekkel. — Rendes társasociál-külselkedés. A kocsi állomási helye: Ferenc József-tér, a régi Lloyd-épület előtt. A gyógyhelyre vonatkozó bővebb felvilágosításal szivesen szolgál Mattoni és Wille Budapest. 6707

SZÖRVEZTŐ POR (Poudre dépilatoire) BRÜNING G. C.-től, M. m. Frankfurtban. Elismert legjobb szőrvesztő szer, mérgegmentes, egészen ártalmatlan, a leggyonevédebb bőrt sem támadja meg, onnélfogva hölgyeknek kiválóan ajánlható. Hatása rögtöni és tökéletes. Egyetlen szőrvesztő szer, mely orvosiilag ajánlitatik, a melynek oroszországra vitelét a szent-pétervári orvosi hatóság megengedte, s mely az antwerpeni világháittásán az ottani Musée commercial de l'Institut expozitio de Commerce által elfogadva és kitüntette lett. Egy üvege 1 frt 75 kr., a hozzávaló eset 12 kr. Raktár: Budapest, TÖRÖK J. gyógyszer-tárban, Király-utca 12. szám.

BUDAPESTI CZÉGEK.

TALÁLTMÁNYOK szabadalmasát es-köeli mind. államban Réthy János nemzetközi mérnöki és szabadalmi irodája, Budapest, Erzsébet-körút 2. sz. (népszínház mellett. Legrégibb szabad. iroda. — Telefon.

Levélbéllyeg-kereskedés PRÜCKLER J. C. Budapest, IV., Régi posta-u. 5. Alapított 1876. Veszek! Eladok! Cserélek!

MARGIT-ORÉME hírneves, az elegáns hölgyek által használt arccerme (nem zsiros kenec) rövid idő alatt ifjítja és szépit az arcot, eltávolít az arczról minden nemű bőrtisztatlanságot. Egyedül szer szepöl, májfoltok, pattanások, bőrtak (mitesser) ellen. Bámulatos hatás abban rejlik, hogy a bőrre kenve az által rögtön fölvetetik és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy szeplővel vagy májfoltokkal teljesen fedett szer 3-4 nap alatt alabástrom fehérré lesz. Mivel nem zsiros — nappal is alkalmazható, — a örmevel bekont bőrön a hölgyper remekül tapad. Ára 50 kr. 1 frt. Margit-szappan ára 35 kr. — Margit-hölgypor, fehér, róza és örme színben ára 60 kr. — Margit-fogpép 50 kr.

FÖLDES KELEMEN gyógyszer-tára, Aradon, Deák Ferenc-utca 11. sz. Főraktár BUDAPESTEN, Török József, Király-utca.

EZREK MENNEK CARLSBADBA, hogy rossz gyomrukat kireperálják és újra jól emésztenek és erre elköltötenek — néha hiába, egy vagyont; pedig ezt a célt ott is könnyelm. „PEPSIN-BOR” meyas étel megemészteni segít és a gyomort rövid időn tökéletesen helyreállitja. — Az en pepsinborom kedves ize, és hatása ki nem marad. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 5 üveg francz küldve 6 frt. Rozsnyay Mátyás, gyógyszerés, művegyészi laboratoriuma Aradon. Kapható Budapest: Török József ur gyógyszer-tárban és minden magyarországi gyógyszer-tárban.

A SZÉPSÉG ÁPOLÁSÁHOZ. Addig el nem ért HATÁS. KIELHAUSER H. folyékony Glycerin-Crème ártalmatlan anyagokból készült sikerült gyüklék, mely nemcsak a bőrt finomítja, hanem tényleg az ifju üdeséget eleveníti és azt állandóan fenntartja. Legjobb övezer levégő, szél és napstól ellen eltávolít napfoltot, seplőt, májfoltot és minden más bőrtisztatlanságot. Glycerin-Crème-Szappan kiváló enyhe, báronyszerű bőrt idéz elő. A Glycerin-Crème használatánál ajánlható a Párisi Hölgypuder a legártalmatlanabb pudert, a bőrt szép fehér színre változtatja és azt simán és szárazon tartja.

LIPIK JODFÜRDŐ (SZLAVONIÁBAN). Kiténtetve: Budapest 1885. London 1892. Bécs 1894. Róma 1894. Vasuti állomások: Pakratz-Lipik (déli vasut) metentéri jegyek 33% árleengedéssel és Okusan (m. á. v.) zónatarifa. Egyetlen jódos alkalmis hőforrás a kontinensen. Állandó hőfoka 64 C. Hegyek által védett égi. A legnagyobb fényvel és pompával berendezett és szinpáddal ellátott gyógyterem, valamint hasonló nagy fényvel ellátott új étterem és kávéházi helyiségek, nagy új gyógyadóház. Villamos világitás. Igen kiterjedt árnyékos park mely lawn-tennis pályát, lövöldöt, tekepályát, tornateret s. a. tartalmaz. Pompás és nagy fedett sétány, buszthelyiség, a legnagyobb luxussal és kényelemmel berendezett pezsolán, márvány és isszáló fürdők, terjedelmes fürdő, edenczék (Pepidesium). A lipiki hévíz nagymennyiségű natrontartalmánál (magyar Émsz), valamint magas hőfoka és jódos üssekkötésénél fogva ivó és fürdőnek a legjobb sikerrel használitják a test nyákhártyáinak mindennemű hurutos bántalmait (gyomor, bél, gégehurut stb.); oszús és kőszvényes bajoknál a forrás első helyen áll az európai források között, valamint mirigy-és vérbajoknál, gúnykórúknál, izzadmányoknál stb. Mint hivatalos fürdőorvos Dr. Marschalko Tamás működik. Jódviz - szétküldés mindig friss töltésben az igazgatóság által. Főraktár Magyarországon: Édeskúty L. Budapest; Ausztriában: Ungar S. Bécs, Isaszegpusztasze 4., Matkoni Henrik Bécs, Tüschleben, vala mint minden nagyobb drogusnál. — Bármely felvilágosításal készséggel szolgál a lipiki fürdőigazgatóság.

BUDAPESTI CZÉGEK.

LATZKOYITS A. 27 éven át v. állami kórházi igazgató orvos

Gerson Anna asszony BUDAPEST, Andrassy-út 21. (félemelet)

Plasticon, Andrassy-ut 69. Igen tisztelt asszonyom! Mélyen tisztelt uram! Kötelességünket teljesitjük, ha tisztelettel értesitjük, hogy a régi műcsarnok palotájában, Andrassy-ut 69. szám, a hol a „PLASTICON” vállalat mutatja be az ő művészies látványosságait, megnyitották a KALIFA tündérkertjét. Az ezeregy éj csodás regéi írják le a költői művészetnek ezt az alkotását. A szemnek káprázatos látványossága ez a kert. Pazarul ékesítve keleti növényekkel, illatos virágokkal.

A Kalifa tündérkertjét és a „PLASTICON”-t nézze meg mindenki! Budapest, 1896. évi május hó.

„PLASTICON”, a műcsarnok régi palotája, Andrassy-ut 69. DECKERT és HOMOLKA elektrotechnikai intézete Gyár: VI., Izabella-utca 38. BUDAPEST V., Dorottya-utca 8. sz. A magyar állam és a m. kir. államasvasutak szállitói. Gyártanak és szállitnak: Sürgönyberendezéseket vasutak számára; elvállalják azok javítását és szerkesztését. A minden államban szabadalmasított és általános használatnál örvendő GRAPHIT-MIKROFON feltalálói és kizárólagos gyártói. Telefon-központok szolgálattal vagy a néküli irodák számára, telefon-berendezéseket vasutak, hegyi pályák, banya és kohóművek, erdészetek és uradalmak számára. VILLAMHÁRITÓK, villamos világitási és erőátviteli berendezések, minden nemben, a legszolidabb kivitelben és legelőszobban, szavatosság mellett elvállalattanak. Képes árjegyzék és költségtervezet ingyen és bérmentve.

LIPIK JODFÜRDŐ (SZLAVONIÁBAN). Kiténtetve: Budapest 1885. London 1892. Bécs 1894. Róma 1894. Vasuti állomások: Pakratz-Lipik (déli vasut) metentéri jegyek 33% árleengedéssel és Okusan (m. á. v.) zónatarifa. Egyetlen jódos alkalmis hőforrás a kontinensen. Állandó hőfoka 64 C. Hegyek által védett égi. A legnagyobb fényvel és pompával berendezett és szinpáddal ellátott gyógyterem, valamint hasonló nagy fényvel ellátott új étterem és kávéházi helyiségek, nagy új gyógyadóház. Villamos világitás. Igen kiterjedt árnyékos park mely lawn-tennis pályát, lövöldöt, tekepályát, tornateret s. a. tartalmaz. Pompás és nagy fedett sétány, buszthelyiség, a legnagyobb luxussal és kényelemmel berendezett pezsolán, márvány és isszáló fürdők, terjedelmes fürdő, edenczék (Pepidesium). A lipiki hévíz nagymennyiségű natrontartalmánál (magyar Émsz), valamint magas hőfoka és jódos üssekkötésénél fogva ivó és fürdőnek a legjobb sikerrel használitják a test nyákhártyáinak mindennemű hurutos bántalmait (gyomor, bél, gégehurut stb.); oszús és kőszvényes bajoknál a forrás első helyen áll az európai források között, valamint mirigy-és vérbajoknál, gúnykórúknál, izzadmányoknál stb. Mint hivatalos fürdőorvos Dr. Marschalko Tamás működik. Jódviz - szétküldés mindig friss töltésben az igazgatóság által. Főraktár Magyarországon: Édeskúty L. Budapest; Ausztriában: Ungar S. Bécs, Isaszegpusztasze 4., Matkoni Henrik Bécs, Tüschleben, vala mint minden nagyobb drogusnál. — Bármely felvilágosításal készséggel szolgál a lipiki fürdőigazgatóság.

BUDAPEST, Gyár Külső Váci-ut 1549. Városi iroda Erzsébet-tér 10. sz.

ROESSEMANN és KÜHNEMANN GÉPGYÁRA. Különlegességeit képezik: I. Koppel Artur-féle keskenyvágyú vasutak, mezőgazdasági, erdészeti, bányászati, ipari, építkezési és egyéb czélokra, kézi, ló-, gőz- és villamos tüzemre. A kiállitási körúton közlekedő villamos vasut a czég gyártmánya, a villamos berendezés Ganz és társa czégé. II. Sodronykötél-, függő- és sikló-pályák saját szabad rendszerünk szerint. Képes árjegyzékek és költségtervezet ingyen szolgálattanak.

BUDAPESTI CZÉGEK.

A Magyar Asphalt részvény-társaság Budapest, Andrassy-ut 30

elvállalja jóállás melletti legelőszobban asphalt-burkolatok fektetését és nedves lakások, pinczék, stb. gyökerez száraztatását. Telefon.

WEINWURM ANTAL fényképez első magyarországi chemigraphiai műintézele Budapest, IV., Karoly-utca 3., készít mindennemű czinkedzesű dűczot, autotypia, phototypia, chemigraphia és chromotypia utján. Alaprajzok, térképek, háttérképek fotolithographiai úton a legújta-nyosabbban sokszorosittanak. Külön beéndező hásonkvál való fénykép felvételre.

MATTONI-FÉLE ERZSÉ-SÓSFÜRDŐ BET BUDAPEST-KELENFÖLD. Idény május 1-től szept. végéig. Keserű források. Ivó és fürdőgyógymód. A gyógyhely fürdő, esetleg ivótorrassa kitűnő eredménnyel alkalmazhatók: 1. Barmínó okok folytán keletkezett lobos izzadmányoknál. 2. Női bajoknál, különösen metritis chronicánál; méh körüli és hashártyalob után visszamaradt izzadmányoknál; a méhnek helyzetváltozások, nemkülönbén daganatok által előidézett izgatottsági tüneteknél; hurutos állapotok és tisztulási zavaroknál stb. 3. Az alhasi szervek bántalmainál: májbajok, szokványos székrekedés, stb. Zeirkornál. 5. Kőszvényél, stb.

LIPIK JODFÜRDŐ (SZLAVONIÁBAN). Kiténtetve: Budapest 1885. London 1892. Bécs 1894. Róma 1894. Vasuti állomások: Pakratz-Lipik (déli vasut) metentéri jegyek 33% árleengedéssel és Okusan (m. á. v.) zónatarifa. Egyetlen jódos alkalmis hőforrás a kontinensen. Állandó hőfoka 64 C. Hegyek által védett égi. A legnagyobb fényvel és pompával berendezett és szinpáddal ellátott gyógyterem, valamint hasonló nagy fényvel ellátott új étterem és kávéházi helyiségek, nagy új gyógyadóház. Villamos világitás. Igen kiterjedt árnyékos park mely lawn-tennis pályát, lövöldöt, tekepályát, tornateret s. a. tartalmaz. Pompás és nagy fedett sétány, buszthelyiség, a legnagyobb luxussal és kényelemmel berendezett pezsolán, márvány és isszáló fürdők, terjedelmes fürdő, edenczék (Pepidesium). A lipiki hévíz nagymennyiségű natrontartalmánál (magyar Émsz), valamint magas hőfoka és jódos üssekkötésénél fogva ivó és fürdőnek a legjobb sikerrel használitják a test nyákhártyáinak mindennemű hurutos bántalmait (gyomor, bél, gégehurut stb.); oszús és kőszvényes bajoknál a forrás első helyen áll az európai források között, valamint mirigy-és vérbajoknál, gúnykórúknál, izzadmányoknál stb. Mint hivatalos fürdőorvos Dr. Marschalko Tamás működik. Jódviz - szétküldés mindig friss töltésben az igazgatóság által. Főraktár Magyarországon: Édeskúty L. Budapest; Ausztriában: Ungar S. Bécs, Isaszegpusztasze 4., Matkoni Henrik Bécs, Tüschleben, vala mint minden nagyobb drogusnál. — Bármely felvilágosításal készséggel szolgál a lipiki fürdőigazgatóság.

ROESSEMANN és KÜHNEMANN GÉPGYÁRA. Különlegességeit képezik: I. Koppel Artur-féle keskenyvágyú vasutak, mezőgazdasági, erdészeti, bányászati, ipari, építkezési és egyéb czélokra, kézi, ló-, gőz- és villamos tüzemre. A kiállitási körúton közlekedő villamos vasut a czég gyártmánya, a villamos berendezés Ganz és társa czégé. II. Sodronykötél-, függő- és sikló-pályák saját szabad rendszerünk szerint. Képes árjegyzékek és költségtervezet ingyen szolgálattanak.

LIPIK JODFÜRDŐ (SZLAVONIÁBAN). Kiténtetve: Budapest 1885. London 1892. Bécs 1894. Róma 1894. Vasuti állomások: Pakratz-Lipik (déli vasut) metentéri jegyek 33% árleengedéssel és Okusan (m. á. v.) zónatarifa. Egyetlen jódos alkalmis hőforrás a kontinensen. Állandó hőfoka 64 C. Hegyek által védett égi. A legnagyobb fényvel és pompával berendezett és szinpáddal ellátott gyógyterem, valamint hasonló nagy fényvel ellátott új étterem és kávéházi helyiségek, nagy új gyógyadóház. Villamos világitás. Igen kiterjedt árnyékos park mely lawn-tennis pályát, lövöldöt, tekepályát, tornateret s. a. tartalmaz. Pompás és nagy fedett sétány, buszthelyiség, a legnagyobb luxussal és kényelemmel berendezett pezsolán, márvány és isszáló fürdők, terjedelmes fürdő, edenczék (Pepidesium). A lipiki hévíz nagymennyiségű natrontartalmánál (magyar Émsz), valamint magas hőfoka és jódos üssekkötésénél fogva ivó és fürdőnek a legjobb sikerrel használitják a test nyákhártyáinak mindennemű hurutos bántalmait (gyomor, bél, gégehurut stb.); oszús és kőszvényes bajoknál a forrás első helyen áll az európai források között, valamint mirigy-és vérbajoknál, gúnykórúknál, izzadmányoknál stb. Mint hivatalos fürdőorvos Dr. Marschalko Tamás működik. Jódviz - szétküldés mindig friss töltésben az igazgatóság által. Főraktár Magyarországon: Édeskúty L. Budapest; Ausztriában: Ungar S. Bécs, Isaszegpusztasze 4., Matkoni Henrik Bécs, Tüschleben, vala mint minden nagyobb drogusnál. — Bármely felvilágosításal készséggel szolgál a lipiki fürdőigazgatóság.

ROESSEMANN és KÜHNEMANN GÉPGYÁRA. Különlegességeit képezik: I. Koppel Artur-féle keskenyvágyú vasutak, mezőgazdasági, erdészeti, bányászati, ipari, építkezési és egyéb czélokra, kézi, ló-, gőz- és villamos tüzemre. A kiállitási körúton közlekedő villamos vasut a czég gyártmánya, a villamos berendezés Ganz és társa czégé. II. Sodronykötél-, függő- és sikló-pályák saját szabad rendszerünk szerint. Képes árjegyzékek és költségtervezet ingyen szolgálattanak.

LIPIK JODFÜRDŐ (SZLAVONIÁBAN). Kiténtetve: Budapest 1885. London 1892. Bécs 1894. Róma 1894. Vasuti állomások: Pakratz-Lipik (déli vasut) metentéri jegyek 33% árleengedéssel és Okusan (m. á. v.) zónatarifa. Egyetlen jódos alkalmis hőforrás a kontinensen. Állandó hőfoka 64 C. Hegyek által védett égi. A legnagyobb fényvel és pompával berendezett és szinpáddal ellátott gyógyterem, valamint hasonló nagy fényvel ellátott új étterem és kávéházi helyiségek, nagy új gyógyadóház. Villamos világitás. Igen kiterjedt árnyékos park mely lawn-tennis pályát, lövöldöt, tekepályát, tornateret s. a. tartalmaz. Pompás és nagy fedett sétány, buszthelyiség, a legnagyobb luxussal és kényelemmel berendezett pezsolán, márvány és isszáló fürdők, terjedelmes fürdő, edenczék (Pepidesium). A lipiki hévíz nagymennyiségű natrontartalmánál (magyar Émsz), valamint magas hőfoka és jódos üssekkötésénél fogva ivó és fürdőnek a legjobb sikerrel használitják a test nyákhártyáinak mindennemű hurutos bántalmait (gyomor, bél, gégehurut stb.); oszús és kőszvényes bajoknál a forrás első helyen áll az európai források között, valamint mirigy-és vérbajoknál, gúnykórúknál, izzadmányoknál stb. Mint hivatalos fürdőorvos Dr. Marschalko Tamás működik. Jódviz - szétküldés mindig friss töltésben az igazgatóság által. Főraktár Magyarországon: Édeskúty L. Budapest; Ausztriában: Ungar S. Bécs, Isaszegpusztasze 4., Matkoni Henrik Bécs, Tüschleben, vala mint minden nagyobb drogusnál. — Bármely felvilágosításal készséggel szolgál a lipiki fürdőigazgatóság.

BRÄUSWELLER János. ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással RÉSZLETFIZETÉSRE. Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

2260. sz. I.

Hirdetmény

az alább megnevezett állomásokon elhelyezett cs. és kir. közöshadseregbeli élelem-szükségleteinek bérlet útján való biztosítása iránt.

Table with columns: A tárgyalás tartatik, mely állomáson és hivatalban, mely állomás számára, megye, mely csapat számára, mely időtartamra, következő katonai élelem-szükségletekre nézve, Körülbeli évi folyó szükséglet, Bánatpénz.

Különös határozványok.

Azon állomásokra nézve, melyeken a bérleti időtartam alatt, különösen a lovaságánál az osztály- vagy ezred összpontosítás, lovas dandárgyakorlat, hadgyakorlat vegyes fegyvernemekkel, és pedig dandár dandár ellen vagy hadotály- vagy más katonai gyakorlat eszközöltetik, a bérletnyertes, ha kívánatik, köteles a származó nagyobb szükségletet és az esetleg engedélyezett pótlékokat a szerződött árak mellett szállítani.

Általános határozványok.

1. A tárgyalások bizottságilag tartatnak meg, melyhez kizárólagosan írásbeli ajánlatok fogadhatók el. 2. Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatoknak, lepecsételt boríték alatt, az előírt bánatpénzzel együtt, az illető állomás szükségletének tárgyalására kitűzött napon, legkésőbb délelőtti 10 óráig kell a tárgyaló bizottsághoz beérkezniük, későbbben érkező, vagy távirati úton tett ajánlatok nem vétetnek tekintetbe.

tosságánál, a budapesti és székesehárvári cs. és kir. élelmezési raktáraknál, Kecskeméten a 13. huszár-ezred parancsnokságánál, naponta délelőtti 9 órától 12-ig. Az ezen fűzetben foglalt feltételek betartásához minden ajánlattevő az ajánlat behozatalával már kötelezve van. Ezen szállítási feltételek fizetési eladók is, és a következő árak mellett bárki által megszerezhetők, és pedig: a cs. és kir. közös hadsereg szükségletét illetően, az előbb említett élelmezési raktáraknál nyomtatott ivenként 4 krajczárért.

Ajánlati minta. 50 kros bélyeg. Írn alulirt. az 1896. évi június hó 5-én 2260. sz. a kelt hirdetmény alapján magamat kötelezem, hogy az N. állomásra nézve az ahhoz tartozó helységekkel: a szénának 5600 grammos adagját... kr, szóval... krral, az alomszalmának 1700 grammos adagját...

189... évi... 1-től 189... évi... hó végéig terjedő időtartamra szállítom, továbbá az átvonuló élelmezést is a gyakorlatokhoz bevonuló szabadságoltak, tartalékosok, póttartalékosok és honvédek, valamint átvonulások részére, az előkiszített feltételek fizetési pontjai mellett, valamint átvonulások részére, az előkiszített feltételek fizetési pontjai értelmében kiszolgáltatom és ezen ajánlatért a mellékelt (vagy az idecsatolt) elismervény szerint a... pénztárnál letéteményezett semmi más kötelezettséget nem szavatolok) nevezetesen... összesen... frt bánatpénzzel kezrekedem.

Hirdetmény

mindazon feltételek fentartása mellett, melyek a Budapest, 1896. évi június hó 5-ik napján kelt 2260/I. számú hirdetményben felhozottak, a további bérleti tárgyalások a cs. és kir. hadsereg részére az alanti táblázatban meghatározott napokon délelőtti 10 órakor fogadhatók meg, és pedig:

Table with columns: A tárgyalás megtartatik, időtartam, megye, az ahhoz tartozó helységgel, bérleti állomás számára, állomás és hivatalban, mely napon, Szomszéd helységekkel, Orkényi lőtér, Szolnok, Pilsensabai tábor, Örkény, Czegléd, Alberti-Irsa, Abony, Tolna, 1896. szeptember 1-től 31-ig, 1897. augusztus 31-ig, 1897. szeptember 1-től 31-ig, 1896. szeptember 1-től 31-ig, 1897. augusztus 31-ig, 1896. szeptember 1-től 31-ig, 1897. augusztus 31-ig, 1896. szeptember 1-től 31-ig, 1897. augusztus 31-ig, 1896. szeptember 1-től 31-ig, 1897. augusztus 31-ig, 1896. szeptember 1-től 31-ig, 1897. augusztus 31-ig.

Megjegyzés. A folyó évi június hó 5-én 2260/I. sz. a. kelt hirdetményben foglalt határozatok teljes kiterjedésükben érvényben maradnak. * A körülbelüli napi szükséglet az örkényi lőtér részére, a lögyakorlatok tartama alatt, azaz megközelítőleg 1897 június havától augusztus haváig 85 adag szénra a 3.400 gr., 108 adag szénra a 4.500 gr., 193 adag alomszalma a 1.700 gr. és havonta 17 m³ kemény tűzifa. További ágyaszalma az egész időtartamra 130 métermázsra. A szállítást az örkényi állomásra nézve elnyerő, köteles az Örkény melletti lőtérre bevonuló csapatok szükségletét a felajánlott szállítási árakon közvetlenül a lőtérén kiszolgáltathatni.

Budapest, 1896 június hó 5-én. Cs. és kir. élelmezési raktár.

szép arcra. Ezt már régebben is megkérdezhetné volna, mert habár derültebb is az ő kedves apja, de azért még mindig rejteget valami fájdalmat; ma mindent, mindent meg fog kérdezni: érzi a hozzávaló erejét.

A falu felső végéről kocsiörgés hallatszik, a dombél bokrai között megcsillan valami; a leány összerendez, mélyen elpirul, aztán fehér lesz, mint a márvány. Tudja, ki érdekli az — ő lakodalmára. De míg találkoznak, addig neki már benn kell lennie az édes apjánál... csak gyorsan, gyorsan!

Míg a szép menyasszony esküvője reggelét a kertben töltötte, addig kis huga sem aludt, épen úgy nem, mint nagymamája vagy édes apja.

Az öreg asszonyság ősz fejét bolintgatva, nyugodt tekintettel néz maga elé: az a helyes; szíve, esze azt mondja: tedd azt, s ő azt fogja tenni...

Piroska, mintha kergetnének, nagy futással ront a terebe, arca halovány, szemei lángolnak és melle zihál. Megragadja a nagymama kezét, rimánkodó segélykéréssel, de hang nem jó ki remegve mozgó ajkain. — Ugyan mi lehetett ez a gyermek?

A «kiesi» letérdel a zsámolyra, átfogja az öreg asszonyság térdét, arcát befúrja a ruhája közé és egyszerre csak heves zokogása hallatszik, miközben fuldokolva mondja:

— Nagymama! Segítsen, segítsen rajtam!
— De hát mi a bajod, kis unokám? Magában pedig azt gondolja, hogy a másik unokájának, annak a szeliden tűrő, jó gyermeknek kell a segítség, ezt valami gyermekes szeszély kinozza.

— Nagymama, nem lehet az úgy! De apának félek szólni; Ilonának sem mondhatom meg... Csak nagymama segíhet rajtam... de nem mondja, édes jó nagymama, hogy már késő, mert akkor én meghalok, igazán meghalok...

— No!
— Nagymama megteheti, — könnyes szemét felveti esdő tekintettel, — gátolja meg, nagymama, ezt a mai esküvőt, gátolja meg!

— Az esküvőt! — Pedig ez a gondolat nem oly idegen a nagymama szívének, mint a megütődött hangból képzelt lehetne!

— Nagymama! Ha az esküvő meglesz, akkor én nem leszek... igazán meghalok akkor, mert tudja meg, nagymamám, hogy a papot szeretem, nagyon szeretem; már az intézetben szerettem s mikor egyszer csak nem láttam, elkezdtem utána tudakozni és megtudtam, hogy ide jött papnak; akkor kértem olyan sürgetve édes apát, hogy hozzon haza...

— Bár el se is vitt volna!...

— Mikor haza jöttem, elképzeltettem a Béla fényes megjelenése és az a magasztalás, melyet az ő díszétére zengtek az emberek... aztán féltem attól is, hogy Ilon meg hozzá... de nem is tudom én azt, nagymamám, miféle indulatok zaklattak. Később kezdtem belátni a szívébe, meg is ijedtem, sirtam is sokat titokban, hanem mikor jött Árkos Zsiga azzal a bódoló tisztelettel, melylyel mindig elhalmoz, mióta a Béla jegyese vagyok és úgy kérte a pártfogásomat, ismét legyőzte hiúságom a szívemet: a megye legelső főúrának leszek a felesége!... De most már nem kell semmi, csak az kell, a kit szeretek! Érzem, nem tudok látni nélkül élni... oh, miért is kértem Ilonát...

— Mire?
— Nagymamám! Úgy szenvedek, úgy fel vagyok zaklatva, azt sem tudom, mit beszélek... de sejtem, mintha oka lennék az Ilona válaszájának... és a büntetésem felette súlyos!

Nagymama megdöbbenve néz unokájára:

— Úgy, hát te kérted Ilonát, hogy hagyja neked a bárót?

— Én?

— És mondd csak, Piri, arra nem gondolsz egy pillanatra sem, mintha a pap és Ilon szeretnek egymást? Az előtted mind közönyös; te csak követeled erős sürgetéssel, hogy az esküvő elmaradjon...

— Nem, nagymama! Ők nem szeretik egymást, oh, sokszor rájuk lestem...

— Rosz, roz! — És a rosztalás kifejezésére az öreg arczon minden ráncz összefut. Véig simítja homlokát, aztán komoly nyugodtsággal rendeli:

— Menj a szobádba és onnan ki ne jöjj, a míg nem hívatlak.

Egésze vége ez a felfedezés nem volt kellemtelen a nagymamának, megerősödött abban, hogy Ilon nem szereti a papot s így sokkal könnyebben megy egy ígéret megszegése. Most nem gondolt másra, csak Ilonára, azzal a másik unokával: a modern kis leánynyal majd másként veszi a dolgot... Most pedig lobogjon a fehér jel és Sinkó uram hívja a papot, még pedig a kerti bejáraton át, hogy feltűnést ne keltsen.

(Folytatása következik.)

SENKI FIA.

Regény. Irta VERNE GYULA.

MÁSODIK RÉSZ.

AZ ÚTOLSÓ ÚT.

(Folytatás.)

A majorban... ő be másképp volt ott; — egyenlőnek tekintették magukkal, gyermekük gyanánt bántak vele. Ki olyan gyöngéd iránta itt, mint nagyanyó volt? ki érezte vele szeretetét, mint Martine és Kitty? ki buzdította, mint Márton és fiai? Bizony többre becsüli azokat a kőkorsóban gyűjtögetett kavicsokat, mint a guinee-keket, melyekkel lord Piborne havonta megfizet az ő rabszolgakódását. Kerwanban tanult, dolgozott, ismereteket szerzett, hogy majdan a maga emberségéből is megtudjon élni... Itt pedig egyebet sem tesz, mint alázatosan teljesíti az elkényeztetett hiú, tudatlan grófi úrficskának szeszélyes parancsait. Legtöbbször az volt a kötelessége, hogy rendbe hozza újra azt, a mit az úrfi ideoda széthajigált, még csak nem is hasznos könyvek voltak, mert ugyan mit is keresett volna itt holmi hasznos könyv?

Az úrfi cabrioletje meg épen kétségbeejtette a fiút. Reszkettett, ha csak rá nézett is. A grófnak pokoli kedve telt abban, hogy árkon-bokron ügessen keresztül s bezeg mulatott rajta, ha látta, mint kapaszkodik göröcsen a kis groom a könnyed kavicsok fedelének a szíjába. Ha az időjárás úgy kívánta, a «tilburyn» vagy a «dog-cart»-on kocsiakáztak, ilyenkor szegény Senki fiának nem volt oka félelemre. Csak hogy a «Smaragd-sziget»-en, sajna, igen sokszor erednek meg az ég csatornáin.

Alig volt nap, hogy a cabriolet ne szerzett volna gyötrelmet kis hősiúrnak. Hol Kanturkban akarta magát az úrfi mutogatni, hol pedig a Trelingar-kastély környékén kellett neki kocsiakázni. Az országút hosszában egész rakás félmertelen koldusgyermek szaladgált a cabriolet után az éles kavicsoktól vérző lábbal s lelkenézve kiáltottak: «Coppert... coppert!» Senki fiának vértett a szíve ennek látására. Tudta jól, hogy mi az a nyomor, ette ő is az inség kenyerét; sajnálta szegény fiukat. Az úrfi azonban nyersen rájuk rivalt s megfenyegette az ostarával, ha közelebb találtak jönni. Szívesen adott volna Senki fia egy-két krajczárt a kéregetőknek, de nem mert, felt az urától.

Egyszer azonban igen nagy volt a kísértés. Egy csinos, szőke hajú, mintegy négy esztendő fűcska oly esdőben nézett reá nagy, kék szemével és coppert kért. — A kis, csaknem értéktelen pénzdarab odarepült a lábához s a fűcska örömrépsve kapott utána.

Észrevette az úrfi. Tetten érte groomját holmi irtalmassági cselekedeten.

— Ficzko, ki engedte meg neked ezt? — kérde szigorú hangon.

— Gróf úr... szegény kis gyermek... az embernek olyan jói esik, ha... csak egy coppert...

— Úgy-e, hajdanában neked is így dobták oda, mikor még csavargó voltál?

— Nem... soha sem! — kiáltott fel a fiú. Mert mindig sértette őt, ha szemébe mondták vagy czélogattak arra, hogy egykor ő is koldult.

— Miért adtál alamizsnát annak a gyermeknek?

— Olyan esdőben nézett reám... én is reá néztem...

— Megíltom, hogy az utcán csavargó gyermekre nézz! Tartsd az eszedet!

Senki fiának nagyon rosztal esett, de hát engedelmeskednie kellett. A nyomorultak iránt való szánalmát tehát szívébe kellett rejtene, még csak egy krajczárt sem vehetett oda nekik alamizsnául... és mégis megtörtént egyszer, hogy érzelmeiben nem tudott uralkodni.

Szeptember 3-án történt. Ashton gróf a dog-carten indult Kanturkba. Senki fiának is természetesen vele kellett mennie. Egy másnak háttal ültek, a gróf megparancsolta groomjának, hogy mellén fonja keresztbe karjait és meg se mozczanjon.

Kanturkba érkeztek, nem történt eddig semmi különös velök. A járőkelők dícsérték a délczeg mént, melyről habrongyok szakadoztak. Piborne úrfi ezalatt a város legelőkelőbb boltjait járta rendre. A groom a pompás paripa zablját tartva állott a hintó előtt, nagy gyönyörűségére az utcagyerköcsöknek, a kik nem győzték bámulni cifra ruháját.

Három óra tájban haza indult Ashton gróf, meglehetősen lassan hajtattott. Az országúton nyüzsgött a sok koldusgyermek. A lassan haladó dog-cart köré sereglettek, ámde az ostar csapója visszariasztotta őket, míg végre elmaradoztak.

De az egyik nem akart tágitani. Hét éves, bátor tekintetű fűcska volt az, kinek az arczáról lemosolygott az irlandiak vidám természet. Szaladnia kellett, hogy a léptetve haladó kocsi oldalán maradhasson. Kicsin lábait föl-sértették a kavicsok, de azért csak futott... futott, még az ostar sem riasztotta el. A kezében áfonyával telt galyat tartott s azt kínálgatta egy coppert.

Senki fia — mintha sejtette volna, hogy ennek jó vége nem lesz, — titokban intett neki, hogy térjen vissza, hanem a gyermek nem akart tágitani.

Ashton gróf is már többször reá rivalt, hogy menjen a dolgára; minthiába, a kis vakmerő szünetlenül a kerekék mellett törtetett előre.

Piborne úrfi meglehetett volna, hogy egyet csattint nyelvével s a ló sebesebben szedi yala a lábát; de hát eszéágában sem volt; lépést akart menni, mert neki úgy tetszett. A gyerek futása kezdte őt bosszantani s feléje csapott az ostarral.

Az ostar a kis fiú nyaka köré csavarodott, a ki néhány lépésnyire annál fogva vonzolódtott s majdnem megfojtva a földre hullott.

Senki fia leugrott a kocsirol s a fűcskához rohant. Vörös karika volt a nyaka körül és jagatott fájdalmában. Felforrk kis hősiúrnak a düh és kedve lett volna, hogy urára rohanjon... Bizonyára nem ő járt volna rosztal, bár Ashton gróf idősebb volt, mint ő.

— Ide!... ficzko!... — kiáltott reá a gróf, lova gyeplőjét szorosabbra fogva.

— De a szegény fiú!...

— Ide jer, ha mondom! — ismétlé ifjabb Piborne és sühintett egyet az ostarával — tüstént itt teremj, mert te sem jársz különben.

Szerencsésje az úrfinak, hogy a fenyegetésnél maradt, mert ki tudja, mi lett volna különben a következmény. Senki fia legyőzte önmagát, néhány pence-t dugott a fűcska zsebébe s újra felült a dog-cartra.

Ashton gróf e szavakkal fogadta:

— Ha még egyszer engedelmem nélkül leugrasz a kocsirol, jól elraklak és azonnal elkergetlek a kastélyból.

Senki fiának villámlott egyet a szeme, de

nem szólott semmit. A dog-cart gyorsan elrobogott s ott hagyta az utca közepén a szegény fiút, ki a pence-okat csörgetve zsebében, mintha küssé fájdalomról is megelégedezett volna.

Ettől a naptól kezdve a rosztalutú úrfi még inkább elkeserítette groomjának az életét; bosszantotta, megalázta őt mindenütt és minden-kepén. Eddig testileg szenvedett, most lelkiileg s talán épen olyan boldogtalannak érezte magát, mint egykor a hard kunyhójában vagy Thornpipe korbácsa alatt. Gyakran arra gondolt, hogy ott hagyja a Trelingar-kastélyt. Az ám, csak hogy hova megy? Mac Carthyéknak nyoma sem volt sehol s a feltalálja is, vajjon segíthetnek-e rajta? Azt az egyet tudta, hogy a Piborneok örökösének szolgálatában nem marad. Ekkor történt valami, a mi őt nagyon gondolkozóba ejtette.

Szeptember végén szokta a Piborne-család a Trelingar-kastélyt elhagyni. Ha neki is velök kell Skót- vagy Angolországba mennie, akkor még csak nem is remélheti, hogy a Mac Carthy-családot feltalálja.

Birkötöl sem akart semmi áron megválni.

— A kutya nálam maradhat, — mondá egy

valahol a közelben, nem messze a tengerparttól beállának valamelyik majorba...

— Hiszen még tizenegy éves sem vagy!
— Még nem vagyok, Kat! Hej, ha én tizenkét vagy tizenhárom éves volnék... nagy legény, lenne két erős karom... tudom, hogy beszegődtenének... Istenem, milyen lassan is telnek az évek, ha az ember boldogtalan...

— S milyen sokáig tartanak! — mondhatta volna a jó Kat.

Ekkor egy véletlen esemény a bizonytalanságnak hirtelen végét vetett.

Szeptember 15-ke volt. A lord és lady kiadták a rendelkezést, hogy készülődjék a szolgaszemélyzet az útra, mert még csak két hétig maradnak ő kegyelmességük a kastélyban. Senki fia azon gondolkodott: vajjon Scarlett télen át a kastélyban marad-e; aggodott Birk miatt, mert úgy hallotta, hogy a jószágigazgató nem megy a városba télire. A kastély körül csatangoló eb bizonyára szemébe fog ölni s bizonyára semmi áron sem engedi meg a mosónénak, hogy magánál tartsa. Katnak tehát tükön kell Birket etetnie, a mint ezt már egyszer tevő. Ha Scarlett megtudja, hogy a kutya a groomé, bizonyosan az lesz

Alig hogy a rácsos kapun kilépett, meglátta a Birk fogai között hörgő vizslát. Nagyot kiáltott, de nem mert kutyájának segítségére sietni, mert attól félt, hogy ő is úgy jár, mint az. A mint Birk észrevette az úrfit, még egy utolsó harapott a vizsla gégejébe s aztán nyugodtan befelé haladt az erdőbe.

Ekkor ifjabb Piborne és Scarlett közelebb mentek s a küzdelem helyén csak a döglött vizslát találták.

— Scarlett... Scarlett!... — ordítá a gróf. — Megfojtották a kutyámat!... Az a dög fojtotta meg... Hol van?... Jöjjön, vegyük üldözöbe... Kézre kerítjük... Megölöm!

Scarlettnek nem igen akarózott, hogy üldözöbe vegyék a vadászeh gyilkosát. No, épen nem került nagy fáradságra, hogy Ashton gróftól a szándékától elterítse, mert ő kegyelmessége is épen úgy félt, mint Scarlett a rettenetes Birkötöl.

— Vigyázzon, gróf úr, — mondá — ezzel az undok döggel szemben ki ne tegye magát veszélynek!... A vadászok majd elbánnak vele alkalomadtán.

De hát tulajdonképen kié az a dög?

Senki fia a kis boldogtalanhoz sietett.

Birk várta ellenfelét.

alkalommal a kedves Kat, — majd gondoskodom én róla.

— Jól van, Kat néninek jó szíve van. Magára nyugodt lélekkel bíznám. Megfizetem a tartást...

— No még csak az kellene, — vágott a szavába Kat, — nem azért mondtam!... Én is megszerettem a szegény parát...

— De még sem akarnám, hogy terhére legyen. Ha én innen most elmegyek, nem látom Birket egész télen át... talán nem is látom többé...

— Már miért ne látnád, édes fiam?... Ha majd visszajössz...

— Ha majd visszajövök, Kat? Hát olyan bizonyos az, hogy visszatérek a kastélyba, ha abból egyszer kitétem a lábamat? Onnan, a hova visznek, könnyen elkergethetnek engem... vagy kapom magam egy szép napon s én állok odébb...

— Mit beszélsz?

— Azt mondom, hogy fel is út, alá is út, a többi a jó Istenre bízom... Nem is először tenném.

— Szegény teremts!... Szegény fiú — soha hajtolt fel a jó asszony.

— Azt is forgatom az elmében, Kat, hogy nem volna-e legjobb most rögtön felszedni a sátorfám... vinném Birket magammal...

az első dolga, hogy Ashton grófnak besúgja s az úrfi a legelső alkalommal le fogja lőni Birket. Említett napon Birk szokása ellenére már délután a gazdasági épületek felé kullogott. A véletlen, a szerencsétlen vakosét úgy akarta, hogy ugyanekkor szaladgált az országúton Ashton gróf egyik harapós vizslája.

Farkasszemű néztek egymással, morogtak, jelül ellenséges indulataiknak. Már csak a miatt is, hogy nem egyfajájának, nehezen férték volna meg. A lord kutyája mélységes megvetést érezhetett a paraszt-kutyá iránt, harapós természete sarkalta, hogy reá rohanjon. Mihelyt megpillantotta az erdő szélén esőndesen álló Birket, fogait csattogtatva neki ugrott.

Birk megvárta, míg odaért, folyton szemmel tartotta, hogy meg ne lephesse, ő maga pedig farkát lába közé húzva ugrásra készen várta a történendőket.

Dühös ugatás után, hirtelen reá vetette magát a vadászkutya Birkre és beleharapott az oldalába. Erre aztán megtörtént az, a minek meg kellett történnie. Birk belekapott ellenségének a torkába — s ezzel vége volt a küzdelemnek.

Rettenetes füvöltés töltötte be a levegőt, a kastély udvarán ödögöl másik két vadászkutya szintén üvölténi kezdett. Erre figyelmelett Ashton gróf és a jószágigazgatóval a helyszínére sietett.

— Senkié. Gazdátlan eb, ezek csatangolnak az országúton szanaszét.

— Még ki talál siklani a körmeink közül. Nem igen hinném, mert már néhány hete, hogy a kastély környékén kószál.

— Néhány hete, Scarlett?... És nekem azt senki sem jelentette be? Nem volt, a ki ledurantsa ezt a döglött, mely legjobb vizslámat megfojtotta?...

Ez a sivárelkü, önző ifjú szerette a kutyáit, a mint embert soha sem szerethetett volna meg. A megfojtott vizsla különös kedvence volt, mindig magával vitte, ha vadászni ment s valószínűleg az lett volna a sorsa, hogy gazdája egy örzetlen pillantban a vad helyett lelővi — így hát Birk foga csak sietette sorsának befejezését.

Ashton gróf nagy elszontyolodva, dühvel teljesen és rémes boszúra gondolva tért vissza a kastélyba. Megparancsolta, hogy a vizsla hulláját hozzák be.

Szerencse, hogy Senki fia nem tudott minderről semmit. Talán elárulta volna, hogy a gyilkos kutyának ő a gazdája, vagy Birk hozzászaladt volna s így födőzi fel a titkot. De nem sokára ő is megtudta, hogy mi történt. Az egész kastély viszhangzott a szerencsétlen Ashton gróf siralmától. A lord és lady hasztalan igyekeztek egyetlen magzatukat vigasztalni nem

26. SZÁM. 1896. BUDAPEST, JUNIUS 28. 43. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és féléves évre 12 forint, POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt félévesre — 6 • Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 forint, Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5.— félévesre — 2.50 Kérjétek előfizetéshez a postai megkötözött vevődíj is megadandó.

KÉPEK A DÍSZMENETRŐL.

NEM HIÁBA volt oly rendkívül érdekes látvány az ezredik évfordulónak június 8-iki örömnapiján tartott fényes díszmenet; megöröktetője is akad bőven. Művészek, hivatalos és kedvtőlésből foglalkozó fényképezők helyezkedtek el a menet útvonalának minden pontján, hogy minden lehető jelenetről azonnal vázlatokat, vagy pillanatnyi fölvételeket készítsenek. Sok fényképező gép vette célba első sorban mindjárt a gyülekező és induló helyet, a Vér-

mezőt, hol valóságos tábori mozgalmasság sürgett-forgott mindenfelé. Az így fölvevő képek lassanként már elkészültek száz meg száz változatban, mint megannyi emléke a történelmi nevezetesség napnak. Nagy számmal vannak, a melyek igen szépen sikerültek. Ezek közül kiválogattunk néhány legjobbat, hogy a «Vasárnapi Ujság» hasábjain olvasóinknak is bemutathassuk. A lapunk jelen számában közölt mutatványok nagy része a Vérmezőn készült fényképi fölvételek közül való.

Ilyen elsőben is a menet előtt hóféhér lovakon haladt hat kúrtós (herold), e deli legények, kiket a honvéd-huszárok őrmesterei közül válogattak ki s tanítottak meg a Káldy Gyula által régi tárogatós dallamok részleteiből szerkesztett kúrtzene fúvására. A régies szabású egyenes kúrtokról egy-egy zászlócska függött alá, melyre az ország címere volt hímelve. A hat kúrtós a Vérmezőnek épen a délkeleti kijáratánál áll sorban a gyakorló tere fölügyelő katonák őrháza mellett, melyen túl csekély távolságban a várba vezető Ostrom-útea kezdődik.

TEMESVÁR VÁROS BANDÉRIUMA. A JÚNIUS 8-IKI DÍSZMENETBŐL. — Klösz György fényképe.

2253. B. szám.

Mindezen feltételek fenntartása mellett, a melyek a Pozsonyban 1896. évi június 1-ső napján kelt 2253. A számú hirdetményben felhozattak, a további bérleti tárgyalás az alanti táblázatban meghatározott napon fog megtartatni.

H i r d e t m é n y.

1896. évi július hó 3-án délelőtti 10 órákor		1896. évi július hó 8-án délelőtti 10 órákor		1896. évi július hó 3-án délelőtti 10 órákor	
Cs. és kir. 5. hadtest parancsnokságánál Pozsonyban		Cs. és kir. élmezési raktár Komáromban		Cs. és kir. élmezési raktár Sopronban	
Trencsén-Teplitz	Nagysonkhat	Komárom	Uj-Szöny	Szombathely	—
Szent-György	Bazin	Uj-Szöny	—	—	—
Neszier	Sonorfja	—	—	—	—
Pécsyén	—	—	—	—	—

1896. évi szeptember 1-től egész 1897. évi augusztus hó 31-éig	
1896/97. évi	1897. évi forduló-évi
167	167
158	158
158	158
475	475
72	72
1027	1027

1. Helyőrségi csapatok, intézetek és a cs. és kir. elszigetelt közös hadsereg számára.											
széna	almom	szecska	ágy.	nyáron	télen	nyáron	télen	széna	szalma	fa	köszén
2000	1000	80	23 1/2	97	400	200	200	400	200	200	10
1950	950	19	4	15	400	150	25	400	150	25	10
1950	950	19	5	12	400	150	25	400	150	25	10
5900	2900	59	16 1/2	58	1300	450	100	500	150	70	10
2200	900	40	7	35	500	150	70	500	150	70	10
31	10	5	—	1	150	175	—	—	—	—	140
138	14	24	—	—	72	515	65	15	50	150	—
105	23	116	—	—	25	950	250	160	10	10	—
125	11	36	—	—	100	510	2200	700	50	250	—

2. A fegyverraktárok behívandó szabadságolalt tartalékosok és póttartalékosok számára, egészben környelbeli:											
széna	almom	szecska	ágy.	nyáron	télen	nyáron	télen	széna	szalma	fa	köszén
397	198	138	14	24	72	515	65	15	50	150	—
6143	3071	105	23	116	25	950	250	160	10	10	—
12750	6370	125	11	36	100	510	2200	700	50	250	—

3. Az átvonulása való előlmi ezékek szállására a fennkeftett állomásokra az ajánlatok a feltételt fizet IV. pontja értelmében teendő:											
széna	almom	szecska	ágy.	nyáron	télen	nyáron	télen	széna	szalma	fa	köszén
150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Minden ötödik nap a csapat számára; a takarmány saját lovaknak az egész hónapra előlegesen is
 Januárius 1-én, május 1-én és szeptember 1-én
 Fél havonként vagy havonként.

1. A 2253. A számú 1896. évi június 1-én kelt hirdetésnek szerződési pont A.—D. pontjában foglalt feltételek az e hirdetésben foglalt pozsonyi, komáromi és soproni élmezési raktárhoz tartozó állomásokra is érvényesek.

Észrevétel.

2. A komáromi élmezési terület állomásoknak készletességét beszerzésre alkalmasítván első sorban a dorogni keszti véték igénybe.
 3. Esztergomban és Győrött kételma a vállalkozó az előgádot árti a szerződési áron, át egy esetleg összpontosítandó lovas hadosztály vagy egylovaszand és pedig egylovas dandárban vagy pedig egy lovas hadosztályban tartandó egykorlatok számára szükséges többet is kiszól.

A közlelő feltételek naponta reggel 9 óráig déli 12 óráig, a pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. hadállomásokat tekintve az ezen tárgyalásra egybevető tartalommal kiállított és Pozsonyban, Komáromban és Sopronban 1896. június hó 1-én kelt két feltételt részben megtekinthetik. — Pozsony, 1896. évi június hó 1-én.

Cs. és kir. 5. hadtest hadbiztonsága.